

Výcvik právního minima pro pracovníky průmyslu komerční bezpečnosti

Martin Ondrůšek

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martin Ondrůšek**
Osobní číslo: **A13682**
Studijní program: **B3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Výcvik právního minima pro pracovníky průmyslu komerční bezpečnosti**

Téma anglicky: **Legal Minimum Training for Commercial Security Industry Staff**

Zásady pro vypracování:

1. Seznamte se s problematikou právního zabezpečení v průmyslu komerční bezpečnosti.
2. Rozeberte jednotlivé profese v průmyslu komerční bezpečnosti.
3. Zaměřte se na zákony, které pro výkon své práce tyto profese potřebují.
4. Zpracujte návrh reálného výcviku právního minima.
5. Vytvořte modelové situace.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. BRABEC, František a kol. Hlídací služby. Praha: Eurounion, 1995, 259 s. ISBN 80-85858-12-6.
2. BRABEC, František. Soukromé detektivní služby. 1. vyd. Praha: Eurounion, 1995, 199, 63 s. ISBN 80-85858-16-9.
3. KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-80-7357-309-6.
4. LUKÁŠ, Luděk a kol. Bezpečnostní technologie, systémy a management III. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2013, 456 s. ISBN 978-80-87500-35-4.
5. IVANKA, Ján. Systemizace bezpečnostního průmyslu. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2014. 226 s. ISBN 9788074544101.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Dora Lapková

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

26. února 2016

Termín odevzdání bakalářské práce:

30. května 2016

Ve Zlíně dne 16. února 2016

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

Ing. Jan Valouch, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce obeznámuje s problematikou právních aspektů jako důležitou součástí výkonu jednotlivých povolání v průmyslu komerční bezpečnosti. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část popisuje dílčí profese, stručný obsah jejich náplní a nejčastější rizikové situace, se kterými se tyto profese setkávají. Následně nejdůležitější částí je úprava právního rámce, který by měl každý zaměstnanec mít na zřeteli. V praktické části byly vytvořeny fiktivní společnosti (Švestka a Trezor) a prostřednictvím nich došlo k popsání jednotlivých modelových situací, se kterými se pracovníci společností nejčastěji setkávají při výkonu svých profesí.

Klíčová slova: průmysl komerční bezpečnosti, nutná obrana, krajní nouze, zadržení, metodika, právní minimum

ABSTRACT

Bachelor thesis disseminate the legal aspects of the issue as an important part of the exercise of the various professions in the commercial security industry. The work is divided into theoretical and practical. The theoretical part describes the partial professions, a brief synopsis of their contents and the most common risk situations to which these professions face. Consequently, the most important part is to regulate the legal framework that would give each employee to keep in mind. In the practical part were created fictitious companies (Švestka and Trezor) and through which there was a description of each model situations with which company employees often encounter Safe, in the exercise of their profession.

Keywords: commercial security industry, necessary defense, destitution, detention, methodology, legal minimum

Děkuji tímto své vedoucí bakalářské práce Ing. Doře Lapkové za odborné vedení, rady a věcné připomínky, které mi poskytovala během práce.

Motto:

„Dokonalý člověk je nejlepší z živočichů, pokud je ale oddělen od zákona a spravedlnosti, je nejhorší ze zvířat.“ Aristotelés

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 CHARAKTERISTIKA SLUŽEB V PRŮMYSLU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI.....	12
1.1 OSTRAHA MAJETKU A OSOB	13
1.1.1 Ostraha nemovitého a movitého majetku.....	14
1.1.2 Přeprava finančních hotovostí a cenností.....	15
1.1.3 Osobní ochrana (bodyguarding).....	17
Způsoby osobní ochrany	18
1.1.3.1 Ochrana poskytovaná příslušným orgánem státní správy.....	18
1.1.3.2 Ochrana poskytovaná soukromými agenturami	19
1.1.3.3 Ochrana vlastními silami	19
1.2 SLUŽBY SOUKROMÝCH DETEKTIVŮ	20
1.3 POSKYTOVÁNÍ TECHNICKÝCH SLUŽEB K OCHRANĚ MAJETKU A OSOB.....	22
1.4 SHRNUÍ.....	22
2 PRÁVNÍ ZÁKLADY PRŮMYSLU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI	23
2.1 ÚSTAVA ČR	24
2.2 LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD	24
2.3 TRESTNÍ ZÁKONÍK	25
2.4 TRESTNÍ ŘÁD.....	26
2.5 OBČANSKÝ ZÁKONÍK.....	27
2.6 ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON	29
2.7 ZÁKONÍK PRÁCE	30
2.8 ZÁKON O STŘELNÝCH ZBRANÍCH A STŘELIVU.....	31
2.9 NÁVRH ZÁKONA O SOUKROMÉ BEZPEČNOSTÍ ČINNOSTI.....	32
2.10 SHRNUÍ.....	34
3 ROZBOR PROFESÍ VŮČI POUŽITÝM PRÁVNÍM NORMÁM	35
3.1 OSOBNÍ STRÁŽCE (BODYGUARD).....	35
3.2 PŘEPRAVA FINANČNÍCH HOTOVOSTÍ A CENNOSTÍ	38
3.3 SOUKROMÁ DETEKTIVNÍ ČINNOST	40
3.4 STRÁŽNÝ	42
3.5 SHRNUÍ.....	42
4 BEZPEČNOSTNÍ PROBLEMATIKA U PROFESÍ PKB.....	43
4.1 PŘEPRAVA FINANČNÍCH HOTOVOSTÍ A CENNOSTÍ	43
4.2 BODYGUARD	43
4.3 SOUKROMÁ DETEKTIVNÍ ČINNOST	44
4.4 STRÁŽNÝ	44
4.5 SHRNUÍ.....	45
II PRAKTICKÁ ČÁST	46
5 VÝCVIK ČINNOSTI PRACOVNÍKŮ PKB	47

5.1	ŠKOLENÍ PRACOVNÍKŮ	48
5.2	MODELOVÉ SITUACE	51
5.3	SHRNUTÍ.....	66
ZÁVĚR		68
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		70
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....		72
SEZNAM OBRÁZKŮ		73
SEZNAM TABULEK.....		74

ÚVOD

Bezpečnostní situace se v posledních letech zhoršuje, což může v lidech vyvolávat pocit nejistoty a strachu. Tento strach nemusí pramenit jen ze starosti o svoji osobu, příbuzné a kamarády, ale i o majetek či jiné hodnotné věci. Orgány státu a i jiné orgány a subjekty vykonávající veřejnou správu (Policie ČR, městská policie atd.) by měly být garantem ochrany hodnot chráněných zákonem, avšak ne vždy jsou na blízku a tudíž se musíme spolehnout buď na svépomoc, sebeobranu, vyhýbání se případným rizikům, či zabezpečení hodnot pomocí bezpečnostních technologických prvků. Vedle státních aparátů bezpečnosti se člověk může obrátit ještě na ochranu poskytovanou soukromými bezpečnostními službami, které tvoří pomyslný druhý pilíř v ochraně zájmů člověka. Tato činnost je na bázi komerční, tzn. poskytována na základě smlouvy a za úplatu.

Protože doposud nebyl uveden v platnost zákon o soukromých bezpečnostních službách, jsou práva a povinnosti pracovníků v průmyslu komerční bezpečnosti (dále jen PKB) odvozeny z jiných právních předpisů např. přestupkový zákon, trestní zákoník, občanský zákoník atd.

Jelikož se pracovník PKB může při výkonu své práce setkat s napadením sebe sama, střeženého objektu nebo subjektu je dobré znát jak metodiku činnosti při těchto situacích, tak i právní základ, o který se v danou chvíli může „opřít“.

Tato práce je strukturována na část teoretickou a část praktickou. Část teoretická se skládá ze čtyř kapitol a praktická část vymezuje kapitola jedna.

První kapitola obsahuje stručný popis jednotlivých profesí dle Živnostenského zákona a jejich stručný obsah.

Druhá kapitola je zaměřena na výklad zákonů a jednotlivých paragrafů, které se svým obsahem týkají průmyslu komerční bezpečnosti.

V kapitole třetí je stručně popsáno, s jakými zákony se jednotlivé profese nejčastěji setkávají při výkonu svých pracovních činností.

Poslední kapitola teoretické části je zaměřena na bezpečnostní problematiku jednotlivých profesí, neboli převládajících hrozeb, se kterými se jednotlivé profese průmyslu komerční bezpečnosti při výkonu svých pracovních povinností nejčastěji setkávají. Nebude se v tomto případě jednat o výčet řešení dané situace, ale pouze o stručný popis stavu, který může nastat.

Praktická část bude věnována modelových situacím, tedy jak by měl pracovník soukromé bezpečnostní agentury postupovat při řešení jednotlivých situací, se kterými se při výkonu své činnosti může setkat. Pro lepší pochopení výkladu bude vytvořen fiktivní obchodní dům s názvem „Švestka“ a soukromá bezpečnostní agentura s názvem „Trezor“. Prostřednictvím těchto dvou subjektů dojde k popisu jednotlivých modelových situací.

Poněvadž mezi pracovníky PKB panuje obecně špatné povědomí o právních základech a povinnostech a z důvodu, že je těžké najít ucelený komplexní a srozumitelný materiál zabývající se touto problematikou, tak je tato práce zaměřena na vytvoření základního povědomí o právních normách a povinnostech v podmínkách České republiky, které souvisí s činnostmi vykonávanými soukromými bezpečnostními službami, resp. jednotlivými profesemi v průmyslu komerční bezpečnosti.

Cílem práce je vytvořit ucelený podklad pro pochopení, případně rozšíření znalostí o základních právech a povinnostech v oblasti PKB. Rovněž může posloužit i jako podklad pro přípravu pracovníků bezpečnostních agentur při jejich periodickém školení nebo třeba i pro osoby, jenž si chtějí zvýšit svoji kvalifikovanost při výkonu svého povolání.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA SLUŽEB V PRŮMYSLU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI

Výkonem práce soukromých bezpečnostních služeb (dále jen SBS) rozumíme vysoce specializovanou činnost, která je vykonávána na základě živnostenského zákona (koncesní listina) a to buď fyzickou, nebo právnickou osobou, při které dochází k ochraně majetku a osob (popřípadě dalších bezpečnostních zájmů) na základě smluvní dohody mezi daným subjektem a zákazníkem. Tyto služby jsou poskytovány za úplatu za účelem zisku podnikatele.¹ Povinnosti mezi poskytovatelem bezpečnostních služeb a zákazníkem jsou dány smluvním vztahem (písemnou smlouvou) a jsou v ní obsaženy všechny náležitosti a služby, které má agentura poskytovat.

SBS můžeme rozdělit na základě jejich vykonávaných činností, které se do značné míry liší. Podle živnostenského zákona se tyto služby dělí na:

- Ostraha majetku a osob,
- Služby soukromých detektivů,
- Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob.²

Soukromé bezpečnostní agentury (dále jen SBA) mají v našem státě své nezastupitelné místo, protože se podílí na ochraně majetku a osob (vedle orgánů policie). Přizpůsobují se požadavkům zákazníků, které nejsou běžné u standardních služeb poskytovaných státními orgány. Jejich úkol je především subsidiární (podpůrný) a preventivní, tzn. snaží se o minimalizování nebo zamezení bezpečnostních hrozeb. SBA svou činností nemůžou nikdy nahradit ochranu deklarovanou státními orgány a to jak po stránce legislativní, tak i počtu osob, ale vytvářejí tzv. druhý pilíř ochrany občanům.

Faktory expanze SBS:

- a) “ Růst počtu trestných činů ve spojitosti se stupňující se brutalitou jakou jsou prováděny,*
- b) snížený pocit bezpečí, který plyne z rostoucího pocitu ohrožení kriminálními živly,*
- c) hrozby demonstrací, únosů., bombových útoků,*

¹ BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 199 s. ISBN 80-85858-16-9.

² Předpis č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>.

- d) nezadržitelný pokrok elektroniky (počítačové pirátství, vývoj alarmů...),
- e) nárůst objemu majetku v soukromém vlastnictví a ochota zaplatit si za nadstandardní zajištění takovýchto prostředků,
- f) nedůvěra ve státní aparát – zejména pak policii, státní zastupitelství a soudy, jež (jako orgány státní moci) nejsou schopny zastavit rostoucí zločinnost.³

1.1 Ostraha majetku a osob

Ostrahou majetku a osob (dále jen OMO) se rozumí vysoce odborná a kvalifikovaná činnost, která vyžaduje od svých zaměstnanců znalosti jak v oblasti teoretické, tak i praktické a rovněž znalost právních předpisů. Realizovaná je na základě živnostenského zákona (zákon č. 455/1991 Sb.) a dělí se do tří oblastí:

- Ostraha nemovitého a movitého majetku,
- Přeprava finančních hotovostí a cenností,
- Osobní ochrana (bodyguarding).

Jedná se o jednu ze základních činností vykonávanou SBS. Nejdůležitějším cílem (předmětem) je zde ochrana zdraví osob a majetku, kontrola dodržování režimových opatření v hlídaném objektu apod.

Dle živnostenského zákona je ostraha majetku a osob definována jako:

„Poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku, ostrahou při přepravě peněz a při jejich zpracování, cenností nebo jiného majetku, ochranou osob, zajišťováním pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynů objednatele, vyhodnocováním bezpečnostních rizik a provozováním centrálních pultů ochrany.“⁴

³ IVANKA, J. *Systemizace bezpečnostního průmyslu*. Zlín, 2014. s. 7. ISBN 978 – 80 – 7454 – 410 – 1.

⁴ Předpis č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>.

Pracovníci OMO vykonávají svoji činnost v rozsahu, který je daný smlouvou. Smlouva mezi zákazníkem a SBA jednoznačně určuje pravomoc, povinnosti a rozsah činností, kterou má SBA vykonávat.

Tudíž by smlouva měla obsahovat:

- Systém ostrahy objektu,
- Režim vstupu,
- Pravomoc a povinnosti pracovníků OMO,
- Činnost pracovníků OMO při vzniku mimořádných událostí,
- Činnost pracovníků OMO při vzniku živelných pohrom,
- Způsoby vyrozumění odpovědných osob apod.

Ostraha je tedy souborem administrativních a výkonných opatření, sloužící k ochraně zdraví osob, ochraně majetku, jakož i utajovaných informací a dalších chráněných zájmů.

Při výkonu služby nesmí pracovníci OMO překročit rámec svých povinností, pravomocí a zákonných norem (pouze v případech, kdy jim to zákon povoluje). Proto i požadavky na výkon funkce zaměstnance SBS vyžadují vysoký stupeň odborných znalostí, připravenosti a fyzické i psychické odolnosti.

1.1.1 Ostraha nemovitého a movitého majetku

Tyto služby zajišťují preventivní činnost ochrany nemovitého a movitého majetku a můžeme je obecně modelovat do různých forem, které nám pomáhají vytyčit správný postup při řešení dílčích úkonů pracovníků SBS. Patří mezi ně:

- Kontrolní propustková služba,
- Strážní služba,
- Bezpečnostní dohled,
- Bezpečnostní zásah – výjezd,
- Bezpečnostní ochranný doprovod,

- Bezpečnostní průzkum.⁵

Z výčtu forem je patrné, že v praxi dochází k provázanosti mezi jednotlivými metodami a formami ostrahy. Pro příklad si můžeme uvést situaci, kdy pachatel vnikne na střežený pozemek a strážný daného objektu proti němu začne jednat a využívá přitom hned několik metod, jakými jsou: fyzická ochrana, použití obranných pomůcek a další.

Činnost ostrahy nemovitého a movitého majetku je vykonávána nejčastěji ve stejnokroji, který umožňuje jednoznačnou identifikaci zaměstnanců SBS.⁶

1.1.2 Přeprava finančních hotovostí a cenností

Přeprava finančních hotovostí a cenností (dále jen PFHC) je souhrn preventivních a operativních činností, které provází transport zásilek hotovostí a cenností při jejich příjmu, transportu a samotném předání. Charakter přepravovaných zásilek nemusí být pouze peněžní, ale jde také o přepravu speciálních zásilek, které mají např. vědeckou, obchodní či jinou specifickou hodnotu.

Jedná se o:

- Hotovost,
- Cenné papíry,
- Ceniny,
- Drahé kovy,
- Drahokamy a šperky,
- Obchodní a výrobní dokumenty,
- Plány a důležité dokumenty,
- Sběratelské předměty,
- Historické předměty.

⁵ KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. *Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Vyd. 1.* Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-807-3573-096.

⁶ BRABEC, F. a kol. *Hlídací služby.* Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 260 s. ISBN 80-85858-12-6.

Podstatnou roli při PFHC má samotný výběr personálu. Spadá sem nejen výborný zdravotní, fyzický a psychický stav, trestní bezúhonnost, ale i vlastnosti, jako jsou mlčenlivost, spolehlivost, odpovědnost, smysl pro povinnost apod. Správný pracovník tak nemá myšlenky na obohacení se zášilkou nebo propojením s případnými pachateli loupeže.

Způsoby dělení PFHC

PFHC můžeme rozdělit podle zvoleného personálu přepravy, druhu přepravy či typu prostředí.

Podle přepravního personálu:

- Přeprava realizovaná stálými zaměstnanci (kmenoví pracovníci PFHC),
- Přeprava realizovaná interními zaměstnanci (pracovníci, kteří se normálně starají o jiné pracovní náležitosti),
- přeprava realizovaná externími pracovníky (pověření pracovníci).

Podle způsobu přepravy:

- Přeprava přenosem: využití přepravních zavazadel,
- Přeprava převozem: využití pancéřových automobilů, přepravních boxů.

Podle prostředí:

- Přeprava městem,
- Přeprava mimo město,
- Kombinovaná přeprava.⁷

Velmi významnou částí PFHC je její podrobné naplánování a organizování. Jedná se o klíčový faktor, jak se vyhnout případným komplikacím (přepadení, poruchy, dopravní situace apod.). Takový plán by vždy měl obsahovat základní instrukce o přepravě, oprávnění zaměstnanců a jejich povinnosti, dále vybavení zaměstnanců (výzbroj a výstroj), způsob přepravy, trasu převozu a zároveň záložní trasu v případě nečekaných komplikací, dislokace útvarů PČR, místo předání atd.

Pro úspěšný transport je důležité znát bezpečnostní rizika z důvodu vytvoření předběžných opatření a stanovení minimalizace rizik. Pokud dojde k opomenutí těchto opatření, mohou

⁷ IVANKA, J. *Systemizace bezpečnostního průmyslu*. Zlín, 2014. s. 41. ISBN 978 – 80 – 7454 – 410 – 1.

se tyto slabiny stát předmětem zpoždění či přerušení transportu nebo případného útoku pachatelů na PFHC.

Mezi faktory, které mohou negativně ovlivnit PFHC patří:

- Stereotyp,
- Únik informací,
- Dopravní situace,
- Propojení zaměstnance s pachateli,
- Zdravotní komplikace,
- Klimatické podmínky,
- Technické závady.⁸

1.1.3 Osobní ochrana (bodyguarding)

Právo na osobní ochranu je různorodý soubor dílčích práv, který je zajištěn každé fyzické osobě, jehož předmětem jsou nehmotné hodnoty lidské osobnosti, přičemž osobností se rozumí zvláště, ale nikoli výlučně, život, zdraví, čest, lidská důstojnost, jméno, soukromí, rodinný život, projevy osobní povahy a dobrá pověst.

Druhy osobních práv:

1. Právo na osobní ochranu – osoba nesmí být nezákonně omezena ve volném pohybu.
2. Právo na duševní a tělesnou integritu – člověk je nedotknutelný. Lidské tělo je pod právní ochranou a to i po jeho smrti.
3. Právo na soukromí a rodinný život - spočívající v udržování a rozvíjení vzájemných citových, morálních a sociálních vazeb mezi nejbližšími osobami.
4. Právo na projevy osobní povahy - právo bránit se proti neoprávněným zásahům je výlučně v dispozici subjektu práva.

⁸ IVANKA, J. *Systemizace bezpečnostního průmyslu*. Zlín, 2014. s. 41. ISBN 978 – 80 – 7454 – 410 – 1.

5. Právo na ochranu jména.
6. Právo na ochranu cti a důstojnosti.

Způsoby osobní ochrany

Způsoby osobní ochrany můžeme rozdělit hned do několika kategorií a to podle toho, kdo osobní ochranu poskytuje (svépomocí, ochrana poskytovaná příslušným orgánem státní správy, ochrana poskytovaná soukromými agenturami), komu je tato ochrana poskytnuta (fyzická osoba, právnická osoba) a v jakém časovém horizontu (jednorázová, krátkodobá, dlouhodobá).⁹

1.1.3.1 Ochrana poskytovaná příslušným orgánem státní správy

Poskytnutí právní ochrany příslušným orgánem státní správy vychází z § 12 občanského zákoníku, dle kterého, došlo-li ke zřejmému zásahu do pokojného stavu, lze se domáhat ochrany u příslušného orgánu státní správy.

Pro účely osobní ochrany disponuje státní sektor dvěma hlavními složkami, resp. útvary. A to útvarem Policie České republiky (Ministerstvo vnitra) a útvarem Vojenské policie (Ministerstvo obrany). Samotná ochrana pak může být konána na základě zákonné povinnosti nebo na základě rozhodnutí oprávněného orgánu.

Poskytnutí služeb Policie ČR je určeno na základě zákona č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka, vládních činitelů a dalších osob v souvislosti s trestním řízením, v § 50 zákona č. 273/2008 Sb., o poskytování krátkodobé ochrany ohroženým osobám, ochrana zahraničních osob dle mezinárodních dohod, kterou Policie ČR poskytuje dle § 48 a § 49 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Výhody státní ochrany na rozdíl od soukromého sektoru jsou především ve velkém počtu osob a informovanosti od jiných státních úřadů a z vlastních databází. Velkou výhodou je i legislativa, která jim připisuje práva nad rámec běžných občanů. Oproti tomu má státní ochrana značnou nevýhodu v podobě byrokracie a samotné motivace svých příslušníků, kdy hlavní motivační složkou je složka ekonomická.

⁹ IVANKA, J. *Systematizace bezpečnostního průmyslu*, Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2011, s. 209- 210. ISBN 978-80-7454-122-3.

1.1.3.2 Ochrana poskytovaná soukromými agenturami

V posledních letech stoupl počet soukromých bezpečnostních služeb. Nárůst je zapříčiněn mnoha aspekty a tyto služby se vyznačují velkou rozmanitostí od ochrany majetku, osob a informací. Tyto služby jsou vykovávány za úplatu. Výhodou pro samotného zákazníka je, že si může sám určit, co, kde, kdy a za jakou cenu chce chránit. Jedná se vlastně o nadstandard, který stát neposkytuje. Soukromé bezpečnostní služby nemají ochranu v právní legislativě, proto také nemají takové pravomoci jako bezpečnostní složky státu. Hlavní motivační složkou soukromých bezpečnostních agentur je tvorba zisku, tudíž i ceny jednotlivých agentur se můžou lišit v závislosti na kvalitě poskytovaných služeb. Soukromé bezpečnostní služby nemohou zastoupit bezpečnostní roli státu ani jí konkurovat ve statutu, kompetencích a pravomocích. Jsou tedy doplňkem státní ochrany, která tak zvyšuje její standard.¹⁰

1.1.3.3 Ochrana vlastními silami

Podmínky, kdy a jakou měrou použít vlastní síly vůči jiným fyzickým osobám vymezuje § 14 Občanského zákoníku.

Hlavním cílem je chránit svůj život, zdraví a majetek svůj i svých blízkých. Nejčastěji sem patří preventivní chování, jenž má za cíl předcházet hrozícímu nebezpečí (vyhýbání se lokalitám se zvýšenou kriminální činností apod.). Další formou je samotná obrana proti napadení cizími osobami, případně zvířetem.

Tohoto prostředku je možné použít jen výjimečně, v případech, které jsou nezbytně nutné, protože se tímto povoluje domoci se svého práva. Svépomoc musí být vždy přiměřená vedenému útoku. Pokud by došlo k excesu, mohl by se příslušný dotyčný zodpovídat nejen za potencionální škodu dle občanského zákoníku, ale mohl by naplnit skutkovou podstatu trestného činu. Ochrana svépomoci je dobrovolná a tudíž ten, kdo je napaden nemá povinnost útok odvrátit.

Další a ne méně důležitý institut ochrany je ustanoven v Trestním zákoníku a to v §28 krajní nouze, který říká, že odvracení přímo hrozícího nebezpečí (chápáno jako například

¹⁰ IVANKA, Jan. *Systematizace bezpečnostního průmyslu*, Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2011, s. 1-2. ISBN 978-80-7454-122-3

stav způsobený přírodními živly, poruchou, útokem nepřítelny osoby apod.), které hrozí zájmům chráněným zákonem, není trestným činem, a §29 nutná obrana, který říká, že každá osoba se může bránit tak, aby odvrátila přímo hrozící nebo trvající útok vedený na zájmy chráněné zákonem, pokud obrana nebude zcela zjevně nepřiměřená útoku.

1.2 Služby soukromých detektivů

Službou soukromých detektivů (dále jen SSD) se rozumí vysoce odborná a kvalifikovaná činnost, která vyžaduje od svých zaměstnanců znalosti jak v oblasti teoretické, tak i praktické a rovněž znalost právních předpisů. SSD nám pomáhají v případech, kdy nám orgány státní moci nejsou nápomocny, a v případech, kdy klient nechce řešit tyto případy přes orgány státní moci. V tomto případě se můžeme obrátit na činnost SSD, která je nápomocná a to především sběrem a zpracováním informací o důkazech nebo důkazních materiálech. Tato činnost je důležitá převážně při soudních líčení a jiných občansko-správních řízeních, kdy advokáti nemají dostatek času, anebo tolik možností na získání informací, jako je tomu právě u služeb poskytovaných soukromými detektivy.

Tato činnost je poskytována na základě Živnostenského zákona č. 455/1991 Sb. a má ryze komerční charakter.

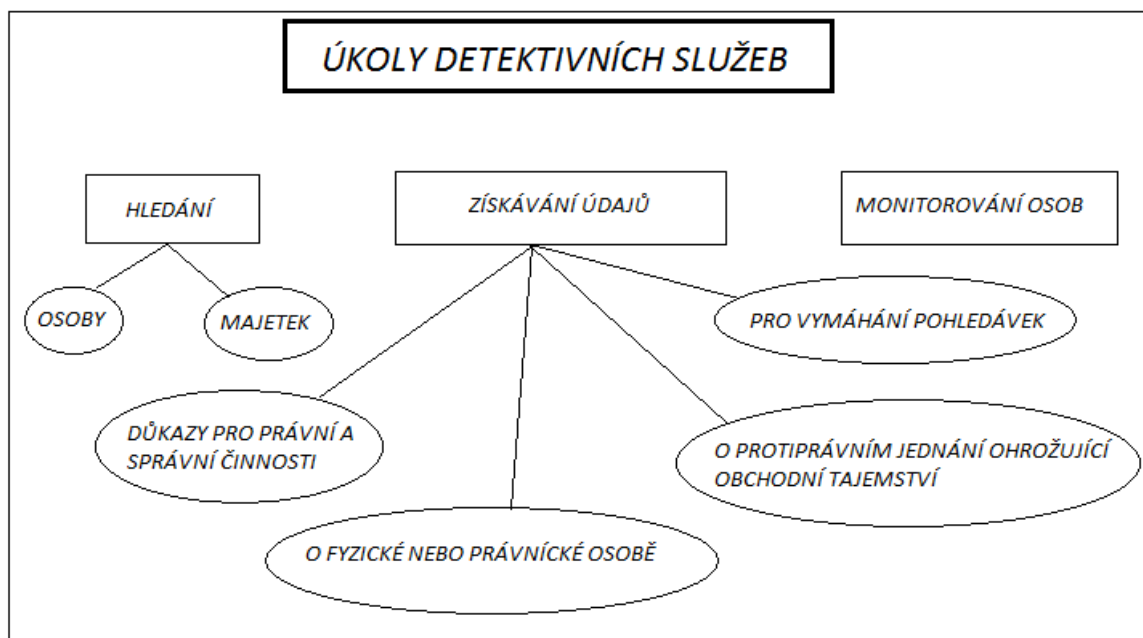
Stejně jako je tomu u ostatních forem SBS, tak i služby poskytované soukromými detektivy nemůžou nikdy nahradit roli státních orgánů a tvoří teda onen zmiňovaný druhý pilíř. Na druhou stranu SSD jsou nápomocny tam, kde orgány státu nejsou ztotožněny s oprávněným zájmem vyšetřování a nebo tyto zájmy nespádají do působnosti výkonu jejich práce.

Praxe SSD je většinou zásadním a hlavním atributem při řešení daných situací, protože oproti policii nemají takové donucovací pravomoci (předvolání, výslechy atd.). Proto i výběr zaměstnanců klade vysoké nároky na jejich psychologický profil, jejich znalosti, praxi, zručnost, komunikativnost či přesvědčování jiných lidí.

SSD se ve své činnosti zaměřují na zejména:

- Pátrání po osobách,
- Pátrání po majetku,

- Pátrání po rušiteli práva,
- Ochranu majetku a související pátrání po rušiteli práva v živnostenských provozovnách nebo na jiných místech, kde se prodávají nebo poskytují služby, např. služby hotelových detektivů, služby detektivů v hernách, kasinech a jiných zábavných provozech atd.,
- Zajišťování skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem,
- Získávání informací týkajících se osobního stavu občanů, jednání fyzických, právnických osob nebo jejich majetkových poměrů,
- Pátrání v souvislosti s vymáháním pohledávek,
- Vyhledávání protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství.¹¹

Obr. 1. Úkoly detektivní služby¹²

¹¹ BRABEC, F. a kol.: *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion, 1995. 63 stran. ISBN: 80-85858-16-9

¹² Upraveno z: LUKÁŠ. L. a kolektiv. *Bezpečnostní technologie, systémy a management III*. Zlín, 2013. s. 425. ISBN 978-80-87500-35-4.

1.3 Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob

Poslední formou činností v průmyslu komerční bezpečnosti je poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob. Nemusí se jednat jen služby spojené s montáží či výrobou a následným prodejem technických prostředků, ale i o různou formu poradenství k nalezení optimálního řešení zabezpečení.

Zákon definuje tuto činnost jako:

„Projektování, montáž, kontrola, údržba a opravy elektronických poplachových systémů (zejména systémů zabezpečovacích, tísňových, protipožárních, kontroly vstupu, přivolání pomoci, integrovaných a kamerových), určených k ochraně majetku a osob před neoprávněnými zásahy, včetně poplachových systémů a zařízení umožňujících sledování pohybu a projevů osob v objektech a jejich okolí. Montáž, opravy, údržba, revize a správa mechanických zábranných systémů, dodatečně zvyšujících účinnost běžných standardů zabezpečení majetku a osob.“¹³

Tyto služby zahrnují poskytování jak mechanických, tak i elektronických systémů a nejlépe pak jejich kombinaci. V kooperaci s fyzickou ostrahou slouží jako účinný bezpečnostní prvek proti vzniku hrozeb.

1.4 Shrnutí

V této kapitole byly uvedeny jednotlivé formy činnosti v PKB provozované na základě živnostenského zákona. Patří sem ostraha majetku a osob, služby soukromých detektivů a poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob. Tyto činnosti byly rozděleny na konkrétní profese a následně byl uveden jejich stručný popis z důvodu lepšího pochopení jejich pracovních a právních základů, které budou popsány v následujících kapitolách.

¹³ Předpis č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

2 PRÁVNÍ ZÁKLADY PRŮMYSLU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI

Veškerá činnost spojená se soukromým bezpečnostním průmyslem, jako je ochrana osob a majetku, musí být právně podložena. Pokud se budeme zabývat ochranou osob a majetku na základě platných norem, rozdělíme tuto ochranu na státní a soukromou. Je nutné si však uvědomit, že je mezi nimi velký rozdíl, především co se týče právní úpravy zákona.

Ochrana státní tzn. Policií ČR spolu s policií obecní a útvarem vojenské policie je podložena zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, zákonem č. 553/1991 Sb. O obecní policii, zákonem č.137/2001 Sb. o zvláštní ochraně svědků a na základě čl. 7 odst. 2 Vídeňské úmluvy poskytující jim zvláštní oprávnění.

Vzhledem k tomu, že doposud neexistuje žádná legislativa poskytující právní úpravu v oblasti provozu soukromých bezpečnostních služeb, bude nutné aplikovat současné platné právní normy a právní řád na veškerou činnost spojenou s výkonem SBS.

SBS by se měla především opírat o tyto zákony:

- Ústava ČR – ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ve znění změn a doplňků,
- Listina základních práv a svobod – ústavní zákon č. 2/1993 Sb.,
- Živnostenský zákon, zákon č.455/1991 Sb., ve znění změn a doplňků (§6a),
- Zákoník práce, zákon č. 262/2006 Sb., ve znění změn a doplňků,
- Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) č. 141/1961 Sb., ve znění změn a doplňků,
- Občanský zákoník č. 89/2012 Sb., ve znění změn a doplňků,
- Trestní zákoník č. 40/2009 Sb., ve znění změn a doplňků,
- Obchodní zákoník, zákon č. 513/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon o požární ochraně, zákon č. 133/1985 Sb.,
- Zákon o integrovaném záchranném systému, zákon č. 239/2000 Sb.,
- Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), zákon č. 240/2000 Sb.
- Zákon o přestupcích, zákon č. 200/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon o přístupu k informacím, zákon č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon o ochraně osobních údajů, zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

- Zákon o střelných zbraních a střelivu, zákon č. 119/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2.1 Ústava ČR

V Ústavě České republiky můžeme nalézt mnoho základních bodů, článků, ze kterých musí příslušník SBS při svém výkonu povolání vycházet a dbát na to, aby jeho jednání nebylo v rozporu s danými články Ústavy a to konkrétně:

Článek 2

„(4) Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“¹⁴

2.2 Listina základních práv a svobod

Listina základních práv a svobod ukládá, co vše je nám dovoleno a na co máme právo. Každý příslušník SBS musí dbát na dodržování těchto práv a svobod při výkonu své funkce. Jedná se především o:

- Nedotknutelnost osoby a jejího majetku (Čl. 7),
- Zaručení osobní svobody (Čl. 8),
- Ochranu lidské důstojnosti (Čl. 10),
- Právo na vlastnictví majetku a jeho ochranu (Čl. 11),
- Nedotknutelnost obydlí (Čl. 12),
- Právo svobody projevu a právu na informace (Čl. 17),
- Právo na příslušnost ke kterékoliv národní nebo etnické menšině (Čl. 24),
- Právo na odepření výpovědi, pokud by způsobil trestní stíhání sobě nebo osobě blízké (Čl. 37),

¹⁴ Předpis č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>.

- Stanovení, které jednání je trestným činem a jaký trest je za něj možno uložit, přičemž jen soud rozhoduje o jeho vině a každý, proti komu je vedeno trestní řízení, je považován za nevinného, dokud soud nestanoví vyslovení o vině. (Čl. 39, 40).¹⁵

Právě čl. 17 představuje hlavní ideu výkonu funkce soukromých detektivů. To znamená, že detektiv má právo získávat informace za předpokladu oprávněného zájmu.¹⁶

2.3 Trestní zákoník

Každá osoba, jakož i příslušník SBS, se může setkat se situací, kdy mu budou odepřeny práva chráněná zákonem (život, zdraví, majetek, svoboda, čest). Při těchto situacích je dovoleno použití obranných metod a postupů, aby došlo k odvrácení útoku na tyto práva. Přičemž je nutné činit tak, aby nedošlo k vybočení z hranic ukládaných zákonem. Příslušník SBS se musí řídit dle platných norem a zákonů. Především se ho týká Trestní řád a Trestní zákoník. Mezi nejdůležitější paragrafy trestního zákoníku, které příslušníci SBS využijí, jsou:

§ 28 o krajní nouzi říká, že odvrácení přímo hrozícího nebezpečí (chápáno jako například stav způsobený přírodními živly, poruchou, útokem nepřítelny osoby apod.), které hrozí zájmům chráněným zákonem, není trestným činem. Přičemž škoda, která byla způsobena, musí být vždy menší než ta, která hrozila.

Vybočení z krajní nouze:

„(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“¹⁷

Odchýlení se od krajní nouze:

- Nebezpečí šlo odvrátit jiným způsobem,

¹⁵ Předpis č. 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>

¹⁶ BRABEC F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. 199 s. ISBN 80-85858-16-9.

¹⁷ Předpis č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

- Následek byl stejně závažný nebo závažnější, než ten který hrozil,
- Konání i přes to, že nebezpečí již přímo nehrozilo,
- U profesí, kde je povinnost snášet toto nebezpečí (hasiči, policie).

§ 29 o nutné obraně říká, že každá osoba se může bránit tak, aby odvrátila přímo hrozící nebo trvajícím útok vedený na zájmy chráněné zákonem. Útok přímo hrozící je takový, který ještě nenastal, ale je důvodné podezření, že k tomuto útoku dojde. Útok trvajícím je takový, který už nastal a neskončil. Účinná obrana v takovém případě musí být tedy v takové formě a intenzitě, aby podstata samotného útoku byla odvrácena, přičemž škoda, která byla způsobena, může být větší, než ta která hrozila, ale pouze za podmínky, že mezi nimi není značný nepoměr, protože zákon říká že: „(2) *Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.*“¹⁸

Odchýlení se od nutné obrany:

- Nepoměrná obrana – obrana byla zcela zjevně nepřiměřená útoku,
- Časová neshoda – obrana probíhá i přes to, že útok nehrozil nebo skončil,
- Reálnost útoku – útok je domnělý a obránci proto nepřísluší odvracet neexistující útok.

2.4 Trestní řád

Trestní řád nám vymezuje postup příslušných orgánů při zjišťování a řešení trestných činů, jakož i jejich pachatelů a výkony trestů a ochranných opatření, udělených těmto pachatelům. Stejně tak i práva a povinnosti pachatelů trestné činnosti, proti kterým se trestní řízení vede, a rovněž osob zúčastněných na soudním řízení.

Mezi nejdůležitější paragrafy, co se týče výkonu pracovní činnosti pracovníka bezpečnostních služeb, patří především zadržení osoby podezřelé:

¹⁸ Předpis č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

§ 76 Zadržení osoby podezřelé odst. 2 říká, že omezit osobní svobodu může každý (tedy nejen policejní orgán), pokud splní všeobecné podmínky ze znění zákona.¹⁹

Osoba může být zadržena:

- Při páčání trestného činu nebo bezprostředně poté,
- Zadržení musí být nutné pro zjištění totožnosti, zabránění útěku nebo k zajištění důkazů,
- Zadržaná osoba musí být ihned předána policejnímu orgánu.²⁰

2.5 Občanský zákoník

Občanský zákoník je základní platformou pro soukromé právo jako takové. Upravuje nej-různější vztahy vytvářené mezi občany při vzájemném každodenním kontaktu, které nejsou upraveny speciálními zákony, z toho vyplývá jeho subsidiární povaha. Při aplikaci do bakalářské práce jsou zejména důležitá ustanovení týkající se oprávněnosti zásahu do cizích práv – pokud je to v daném případě nevyhnutelné, práva na ochranu vlastního majetku i majetku v pouhé detenci (pozn. detence je „výkon vlastnického práva nebo jiného práva bez přítomnosti úmyslu mít jej pro sebe“²¹ – např. pronájem bytu) vůči narušitelům a jiná ustanovení, které jsou vypsána níže:

„§ 12 Každý, kdo se cítí ve svém právu zkrácen, může se domáhat ochrany u orgánu vykonávajícího veřejnou moc (dále jen "orgán veřejné moci"). Není-li v zákoně stanoveno něco jiného, je tímto orgánem veřejné moci soud.

§ 14 (1) Každý si může přiměřeným způsobem pomoci k svému právu sám, je-li jeho právo ohroženo a je-li zřejmé, že by zásah veřejné moci přišel pozdě.

(2) Hrozí-li neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může jej každý, kdo je takto ohrožen, odvrátit úsilím a prostředky, které se osobě v jeho postavení musí jevit vzhledem k

¹⁹ Předpis č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád). *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>

²⁰ Předpis č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád). *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>

²¹ Petra Budíková a Kristina Kedroňová. 94048. Aby držba držbou byla aneb co může být jejím předmětem. *epravo.cz*. [online]. 23.4.2014 [cit. 2016-05-15]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/aby-drzba-drzbou-byla-aneb-co-muze-byt-jejim-predmetem-94048.html>

okolnostem jako přiměřené. Směřuje-li však svépomoc jen k zajištění práva, které by bylo jinak zmařeno, musí se ten, kdo k ní přikročil, obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán veřejné moci.“²²

Toto právo nám dovoluje chránit své práva vlastními silami za předpokladu splnění obou podmínek, a to neoprávněný zásah do práv a přiměřenost odvrácení ohrožení.

§ 81 až 90 – tyto ustanovení pojednávají o osobnosti člověka, kdy osoba má právo na ochranu své osobnosti a s tím související život, zdraví, důstojnost apod. Na základě těchto ustanovení je možno v rámci mandátu převést obsah těchto paragrafů na SBA.

§ 436 „(1) *Kdo je oprávněn právně jednat jménem jiného, je jeho zástupcem; ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému. Není-li zřejmé, že někdo jedná za jiného, platí, že jedná vlastním jménem.*

(2) *Je-li zástupce v dobré víře nebo musel-li vědět o určité okolnosti, přihlíží se k tomu i u zastoupeného; to neplatí, jedná-li se o okolnost, o které se zástupce dozvěděl před vznikem zastoupení. Není-li zastoupený v dobré víře, nemůže se dovolat dobré víry zástupce.“²³*

§§ 1011, 1012, 1013 – které pojednávají o vlastnickém právu a jeho nakládáním. Z titulu vlastnictví je pak vyvozováno právo na ochranu proti tomu, kdo do vlastnického práva neoprávněně zasahuje. Vlastnické právo je právem absolutním a proto s ním vlastník může nakládat a tedy převést jej i na jiného. Převodem těchto práv je umožněn výkon SBA.

§ 1040 „(1) *Kdo věc neprávem zadržuje, může být vlastníkem žalován, aby ji vydal.*

(2) *Žalovat o vydání věci nemůže ten, kdo věc svým jménem nabyvateli zcizil, aniž byl jejím vlastníkem, a teprve poté k ní vlastnické právo nabyt; nabytím vlastnického práva zcizitelem se nabyvatel stává vlastníkem věci.“²⁴*

U paragrafu 436 a 1040 se dotýkáme myšlenky, že vlastník má právo užívat své legálně nabyté věci a tudíž je i bránit proti jednání, kterému toto užití není dovoleno. Jedním

²² Předpis č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

²³ Předpis č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

²⁴ Předpis č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

z řešení, jak ochránit danou věc/i, je, že využije služeb poskytovaných soukromými bezpečnostními agenturami.

§2905 a §2906 (nutná obrana, krajní nouze) – které nám řeší náhradu škody (chápáno jako-obránce není povinen k náhradě způsobené újmy útočníkovi).

Podmínky výkonu podnikatelské činnosti v oblasti soukromé bezpečnosti jsou upraveny rovněž v obchodním zákoníku. Jedná se o vymezení základních pojmů, jako je předmět podnikání nebo podnikatel - **§ 420 až 429** (podnikatel, předmět podnikání, obchodní firma) nebo **§ 2430 až 2470**, příkazní smlouva.²⁵

2.6 Živnostenský zákon

Právní úprava podnikání v oblasti soukromých bezpečnostních služeb je upravena v živnostenském zákoně č. 455/1991 Sb., které stanovuje státní souhlas s provozováním subjektu SBS.

Pro provozování živností nám živnostenský zákon upravuje podmínky, které musí být pro udělení živností splněny. Mezi základní podmínky patří:

§ 6 Všeobecné podmínky provozování živnosti

- Svéprávnost,
- Bezúhonnost.²⁶

§ 7 Zvláštní podmínky provozování živnosti

V příloze č. 3 živnostenského zákona najdeme tři koncesované živnosti:

- Ostraha majetku a osob,
- Služby soukromých detektivů,
- Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob.²⁷

²⁵ Předpis č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

²⁶ Předpis č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

²⁷ Předpis č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

V nařízení vlády č. 278/2008 Sb., příloha 3 jsou obsahové náplně jednotlivých živností a podmínky jejich provozování²⁸:

Ostraha majetku a osob

Jedná se o služby spojené s ostrahou a ochranou jak movitého, tak nemovitého majetku, přepravou peněz a cenností, zajišťování pořádku při společenských akcích apod.

Služby soukromých detektivů

Tato kategorie se zabývá službami spojenými s hledáním majetku, získáváním informací o osobách, či sběrem a vyhodnocením dat.

Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob

Poslední kategorie se zabývá poskytováním služeb, jako je montáž, kontrola, servis technických prostředků určených k ochraně majetku a osob před neoprávněnými zásahy nebo také jejich upgrade k dosažení jejich lepších technických možností.

Provozování těchto činností je možné podle § 27 odst. 1 a 2 živnostenského zákona a je požadováno středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou a bezúhonnost všech zaměstnanců podle § 6 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb.

2.7 Zákoník práce

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, je zákon, který upravuje pracovně právní vztahy, tzn. vztahy mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem a rovněž vztahy kolektivní povahy. V tomto zákoně nás zajímají především povinnosti zaměstnavatele vůči zaměstnanci a naopak:

§ 101 - Zaměstnavatel má povinnost zajistit zaměstnancům bezpečnost a ochranu zdraví při práci, stejně tak tomu je i vůči jiným fyzickým osobám, které se na pracovištích nacházejí.

²⁹

²⁸ Předpis č. 278/2008 Sb. Nařízení vlády o obsahových náplních jednotlivých živností. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-278>

²⁹ Předpis č. 262/2006 Sb. Zákoník práce. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

§ 106 – Odstavec 1 pojednává o právu zaměstnance na informace o rizicích jeho práce a v odstavci 2 je stanoveno, že zaměstnanec je oprávněn odmítnout výkon práce, u níž má důvodně za to, že ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných osob. Předmětem odstavce 4 je především povinnost zaměstnance účastnit se školení, podrobit se preventivním prohlídkám, dodržovat právní předpisy a pokyny zaměstnance, jakož i dodržování pracovních a jiných postupů stanovených zaměstnavatelem, nepožívat alkoholické a jiné návykové látky apod.³⁰

§ 248 – stanovuje možnost provedení kontroly zaměstnanců v rámci ochrany majetku zaměstnavatele. Toto právo je především uplatňováno pracovníky kontroly vstupu (propustková činnost na vrátnici), které tím zaměstnavatel pověří. Pracovník kontroly vstupu má právo kontrolovat osoby, které vstupují nebo odcházejí do/z objektu firmy, nesmí však být porušeny právo na ochranu osobnosti.³¹

2.8 Zákon o střelných zbraních a střelivu

Při činnostech soukromých bezpečnostních služeb se setkáváme se situacemi, při kterých je vhodné mít u sebe střelnou zbraň, nebo jakýkoliv dovolený prostředek k profesní obraně.

Zákony České republiky dovolují držení zbraní civilním subjektům po splnění podmínek uvedených v příslušných ustanoveních. Zaměstnanec soukromé bezpečnostní služby musí mít přehled o tom, jakou zbraň jaké kategorie může vlastnit, jak nabýt zbrojní průkaz a s tím spojené práva a povinnosti.

Konkrétnější využití tohoto zákona se zejména týká:

- §16 upravující zbrojní průkazy a jejich skupiny,
- §17 vydání zbrojního průkazu,

³⁰ Předpis č. 262/2006 Sb. Zákon zákoník práce. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

³¹ Předpis č. 262/2006 Sb. Zákon zákoník práce. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

- §20 zdravotní způsobilost,
- §21 odborná způsobilost žadatele o zbrojní průkaz,
- §23 spolehlivost fyzické osoby,
- §28 oprávnění držitelů zbrojního průkazu,
- §29 povinnost držitelů zbrojního průkazu (kde v novele dochází k výrazným změnám),
- §31 zbrojní licence,
- a další paragrafy tohoto zákona.³²

Od roku 2017 má být účinná novela zákona o střelných zbraních a střelivu, jež byla schválena vládou v prosinci roku 2015. Změny budou mít vliv i na civilní bezpečnostní služby, konkrétně má novela zlepšit systém prověřování a vymáhání požadavků na zdravotní způsobilost držitelů zbrojních průkazů. Všichni držitelé zbrojních průkazů budou muset projít lékařskou prohlídkou v zákonem stanovených intervalech.

Novela také stanovuje pravidla pro nakládání s municí civilními subjekty. Zákon bude nově upřesňovat pravidla kontrol a zlepšovat spolupráci všech kontrolních institucí státu. Zavádí se muniční licence pro firmy a muniční průkazy pro jejich zaměstnance.

Celkově se jedná o novelu velkého rozsahu, jež bude mít dopady i do jiných právních oblastí, jež se budou v návaznosti na účinnost této novely novelizovat.

2.9 Návrh zákona o soukromé bezpečnosti činnosti

Již dlouhou dobu jsou v českém právním prostředí nedostatečně upravená práva a povinnosti osob, jak fyzických, tak právnických, týkající se výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Za nynější situace se práva a povinnosti musí odvozovat z jiných právních předpisů,

³² Předpis č. 156/2000 Sb. Zákon o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-156>

které nebyly za tímto účelem vytvořeny. Zákodárci tedy přišli s návrhem zákona o soukromé bezpečnosti činnosti, jež by – pokud nedojde k dalším průtahům – měl přijít v účinnost v polovině roku 2016.

Jak vychází z důvodové zprávy, jež byla sepsána Ministerstvem vnitra, a z jejich webových stránek, zákon by měl upravovat ve větším měřítku tyto oblasti:

- Kategorie bezpečnostních služeb,
- Nezbytnost licence provozovatele,
- Odpovědný zástupce,
- Vlastní ochrana,
- Zaměstnanci provozovatele,
- Odborná způsobilost,
- Oprávnění a povinnosti provozovatele a zaměstnance,
- Odpovědnost provozovatele za škodu,
- Ochrana osobních údajů,
- Dohled a dozor,
- Správní delikty, přestupky a sankce.³³

Mělo by dojít k velkým změnám, co se týče udělování licencí fyzickým a právnickým osobám – jež by nově mělo vydávat samo Ministerstvo vnitra. Co se týče práv a povinností ve vztahu k trestnímu zákoníku či přestupkovému zákonu, žádné změny se v této oblasti nedočkáme a příslušníkům soukromé bezpečnosti činnosti nebudou dána žádná jiná privilegia ani povinnosti, než mají ostatní občané České republiky. Zvolený koncept je rozšířen ve většině evropských zemí a naopak neupravením této oblasti zákonem vybočuje Česká republika z celoevropského standardu.

Jelikož je tato úprava pro většinu občanů ČR novinkou, očekávají se v budoucnu možné určité změny, jejichž potřebu přinese až zavedení těchto norem do praxe.

³³ Návrh zákona o soukromé bezpečnosti činnosti. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>

2.10 Shrnutí

Vzhledem k tomu, že doposud neexistuje žádná legislativa poskytující právní úpravu v oblasti provozu SBS, je nutné aplikovat současné platné právní normy a právní řád na veškerou činnost spojenou s výkonem SBS. Provozování činností souvisejících s průmyslem komerční bezpečnosti je ustanoveno na základě živnostenského zákona a na základě pracovní smlouvy mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, dle zákoníku práce. Při výkonu pracovních povinností je potřeba, aby pracovníci PKB měli alespoň základní povědomí o svých právech, právech každého občana a o uplatnitelnosti těchto práv v případech, kdy je nutné zasáhnout v rámci mu svěřených pracovních povinností. V této kapitole je stručný výčet alespoň základních norem, které souvisí s činností v PKB. Mezi základní právní akty patří Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, trestní řád, trestní zákoník, občanský zákoník, živnostenský zákon, zákoník práce a obchodní zákoník. V budoucnu zde bude mít své místo i zákon o soukromé bezpečnostní službě, kde budou upraveny práva a povinnosti fyzické a právnické osoby, avšak co se týče práv a povinností ve vztahu k trestnímu zákoníku či přestupkovému zákonu, žádné změny se v této oblasti nedočkáme a příslušníkům soukromé bezpečnosti činnosti nebudou dána žádná jiná privilegia ani povinnosti, než mají ostatní občané České republiky.

3 ROZBOR PROFESÍ VŮČI POUŽITÝM PRÁVNÍM NORMÁM

Tato kapitola bude zaměřena na rozbor profesí vůči použitým právním normám. To znamená, které zákony převažují u dané profese, o které paragrafy se může daný pracovník opřít při plnění svých úkolů.

Jednotlivé zákony a normy byly popsány v kapitole 3 a je zřejmé, že jejich použití dílčími profesemi v oblasti PKB bude do jisté míry podobné. Odlišnosti budou především ve stupni ozbrojení, přístupu k osobním informacím, způsobu výkonu pracovní činnosti apod. Pro příklad: Strážný bude mnohem častěji využívat § 76 odst. 2 zadržení osoby podezřelé, než osobní strážce, jehož úkolem je ochrana osoby. Naopak použití střelné zbraně bude spíše doménou osobního strážce, než strážného subjektu, který bývá vyzbrojen většinou jen teleskopickým obuškem a obranným sprejem.

V této kapitole bude do popisu zapracován návrh Ministerstva vnitra, zákona o soukromých bezpečnostních službách, jenž má přijít - podle nyní dostupných informací - v účinnost v polovině roku 2016 a více upravuje tuto problematiku.

3.1 Osobní strážce (bodyguard)

Stejně tak jako je tomu i u ostatních profesí v PKB, je profese osobního strážce provozována na základě zákona č. 455/1991 Sb., Živnostenský zákon příloha č. 3.

Jedná se o nárokovou formu – čili pokud žadatel splňuje všechny podmínky pro vydání koncesní listiny, živnostenský úřad má povinnost mu tuto licenci vydat. Na základě návrhu Ministerstva vnitra, by v této oblasti mělo dojít ke změnám, neboť Ministerstvo nepovažuje za správné, aby druh této služby (stejně jako komplexně u ostatních soukromých bezpečnostních služeb) byl brán na roven ostatním licencím vydávaným tímto způsobem.

Tuto licenci by nově mělo vydávat samo Ministerstvo vnitra, které v zákoně specifikovalo podmínky zvláště pro fyzické osoby a právnické osoby. Za určitých okolností, jako je např. vydání licence, u které by došlo k ohrožení zahraničně politických anebo obchodních zájmů České republiky, veřejného pořádku nebo bezpečnosti osob anebo majetku; je možné licenci neudělit. Proti odmítnutí vydání licence je možné se bránit soudní cestou. Licence budou provozovány (vydávání, odnímání apod.) prostřednictvím státních orgánů nikoliv komorami, jako je např. právnické povolání či lékařské (Česká advokátní komora, Česká lékařská komora), u těchto druhů služeb nebude vytvořena samosprávná komora, jako to je založeno u dříve zmíněných profesí z důvodu větší kontroly státu nad touto oblastí (dohled

bude řešit Ministerstvo vnitra, dozor bude vykonávat ministerstvo dle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů³⁴), tento model je praktikován ve většině evropských států.

Osobní strážce se při své činnosti opírá především o zákony týkající se ochrany své osoby a osoby chráněné, při těchto činnostech si musí být vědom zákonných limitů a oprávněními vycházejícími především z ustanovení zákona č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník a to zejména:

- 1) § 28 Krajiná nouze – „*čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.*“³⁵

Osobní ochránce musí umět správně jednat nejen v případě napadení osobou, ale i při jiných situacích, kdy původcem protiprávního následku na chráněném zájmu je např. živý tvor nebo určitá přírodní událost. I v těchto situacích je důležité se držet v zákonných limitech, které jsou pro všechny osoby stejné – ať už by zasahovala nezkušená a nevytrénovaná osoba, nebo právě subjekt soukromé bezpečnosti služby.

- 2) § 29 Nutná obrana – „*čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.*“³⁶

Bodyguard musí znát své právo zasáhnout při ochraně chráněných zájmů bez toho, aby byl shledán vinným z trestné činnosti, ale zároveň musí správně vyhodnotit situaci a zvolit vyvážený postup, aby nedošlo k excesům, které by zapříčinily vybočení z limitů nutné obrany, a mohlo by se jednat o trestný čin.

Důležitá je znalost rozlišení pojmů nebezpečí přímo hrozící versus přímo hrozící či trvající útok, kdy rozsah jednání v těchto dvou případech je rozdílný.

- 3) § 30 Svolení poškozeného – „*Trestný čin nespáchá, kdo jedná na základě svolení osoby, jejíž zájmy, o nichž tato osoba může bez omezení oprávněně rozho-*

³⁴ Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>

³⁵ Předpis č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

³⁶ Předpis č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

dovat, jsou činem dotčeny.“³⁷ Svolení musí být uděleno předem nebo současně s jednáním osoby, které je toto svolení uděleno dobrovolně, určitě, srozumitelně a vážně. Lze při uzavírání kontraktu dohodnout, za jakých okolností – naplnění vymezeného skutkového stavu, může bodyguard jednat a v jakém rozsahu, vše nad tento daný rámec může být posuzováno jako trestný čin.

4) § 32 Oprávněné použití zbraně

Ve spojení s trestním zákoníkem jde ruku v ruce zákon č. 141/1961 Sb. Trestní řád, z této zákonné úpravy je důležité zmínit zejména § 76 zadržení osoby podezřelé odst. 2– „*osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů.*“³⁸ Důležité je následné oznámení příslušným státním orgánům a spolupráce s těmito subjekty. Nelze svévolně zadržovat osobu, i v tomto je limitace zákona stejná jak pro soukromé bezpečnostní služby, tak pro ostatní fyzické osoby.

Při bezpečnostních činnostech je téměř vždy subjekt ozbrojený a tím pádem musí mít nutně zbrojní průkaz příslušné kategorie, který stanovuje zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu.

Osobní strážce tedy pracuje v souvislosti s osobní ochranou. Zákony, které tuto ochranu zaručují a o které se tudíž i osobní strážce převážně opírá, jsou (mimo již zmíněné):

- Ústava České republiky
- Listina základních práv a svobod
 - čl. 6 odst. 4 – „*Porušením práv podle tohoto článku není, jestliže byl někdo zbaven života v souvislosti s jednáním, které podle zákona není trestné.*“³⁹
- Zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník

³⁷ Předpis č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

³⁸ Předpis č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád). *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>

³⁹ Předpis č. 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>

- Odvrácení škody – návrh Ministerstva vnitra právě ve spojitosti se škodou, kterou může i subjekt při výkonu svého povolání učinit, uzákoňují povinné pojištění subjektů soukromých bezpečnostních služeb
- Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích - **nutná obrana a krajní nouze ve smyslu přestupkovém.** „*Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.*“⁴⁰ Při výkonu svého povolání se subjekt soukromé bezpečnostní služby nemusí dostat do situace, kdy dané jednání není natolik vážné, aby jej musel řešit trestní zákoník, ale jeho závažnost je natolik podstatná, že upraven být musí a to právě přestupkovým zákonem. Provozovatel bezpečnostní služby musí být seznámen i s tímto zákonem a nespolehat jen na limitace trestním zákoníkem.

Jedná se jen o zevrubný výčet právních norem, které by každý strážce měl mít na paměti. Kvalifikovaný strážce se musí při výkonu své činnosti seznámit s dalšími právními normami a povinnostmi, aby dokázal způsobit a hlavně legálně svoji činnost provozovat. Řídit se přitom musí nejen normami, které upravuje zákon, ale i vnitřními normami dané organizace.

Jelikož byly již u povolání soukromého ochránce rozebrány zákony, které jsou ve stejném rozsahu použity i u jiných povolání, dále tyto informace nebudou rozepisovány a pouze bude zaměřeno na informace, zákony, které nebyly v předešlé podkapitole zmíněny.

3.2 Přeprava finančních hotovostí a cenností

V této části se zaměříme na právní vymezení, které se týká problematiky přepravy finančních hotovostí a cenností (dále jen PFHC). V oblasti právního prostředí jsou služby zabývající se touto činností upraveny zákonem č. 455/1991 Sb., Živnostenský zákon v příloze

⁴⁰ Předpis č. 200/1990 Sb. Zákon České národní rady o přestupcích. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>

č. 3. (ostraha majetku a osob). Při převozu cenných zásilek nebo velkého finančního obnosu (transport peněz bank) bývají zaměstnanci PFHC ozbrojeni a tím pádem musí splňovat zákonné podmínky držení střelné zbraně dle zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. Zákony, které vymezují pravomoc a ochranu pracovníků PFHC jsou:

- Ústava České republiky,
- Listina základních práv a svobod (čl. 6, odst. 4),
- Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník (§ 28 Krajní nouze, § 29 Nutná obrana, § 30 Svolení poškozeného, § 32 Oprávněné použití zbraně, § 173 Loupež, § 174 Braní rukojmí, §175 Vydírání, § 205 Krádež),
- Občanský zákoník č. 89/2012 Sb. (odvrácení škody),
- Zákon č. 141/1961 Sb. Trestní řád (§ 76 odst. 2 zadržení osoby podezřelé),
- Zákon o přestupcích č. 200/1990 Sb. (§2 odst. 2),
- Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu.

Co se týče právního vymezení u PFHC přibylo zde několik dalších zákonů oproti osobnímu strážci, které souvisí s naplněním skutkové podstaty násilných a majetkových trestných činů. Jedná se především o § 173 Loupež, § 174 Braní rukojmí, §175 Vydírání, § 205 Krádež, což lze logicky dovodit z charakteristiky tohoto oboru. Nejčastější způsob, jak nelegálním způsobem narušit přepravu finančních hotovostí a cenností, je právě loupež, jejíž podstata tkví v: „*Kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci.*“⁴¹ Toto musí umět příslušník soukromé bezpečnostní činnosti umět rozlišit od krádeže: „*Kdo si присvojí cizí věc tím, že se jí zmocní.*“⁴²

⁴¹ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. *Business.center.* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/cast2h2d1.aspx>

⁴² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. *Business.center.* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/cast2h5.aspx>

Pro zaměstnance provozovatele bezpečností činnosti je to důležité proto, aby mohl správně pochopit a analyzovat situaci a správně využít prostředky proti zabránění v konání tohoto trestného činu, kdy v případě, kdy jde o loupež, je v dané situaci na scéně násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí proti jinému – versus pokud jde o prostou krádež, není zde použito násilí ani pohrůžky, racionálně si dokážeme odvodit, že protireakce na oba dva činy by měla být diametrálně rozdílná.

Stejným způsobem je to u braní rukojmí: „*Kdo se zmocní rukojmí a hrozí, že ho usmrtí anebo že mu způsobí újmu na zdraví nebo jinou vážnou újmu, s cílem donutit jiného, aby něco konal, opominul nebo trpěl.*“⁴³ Jde o trestní čin proti svobodě a vydírání: „*Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl.*“⁴⁴

U převozu cenných prostředků musí umět příslušník SBA tyto trestné činy rozeznat a vědět, jak a v jaké míře na ně smí a musí reagovat, aby nedošlo k větším škodám jak na majetku, tak na integritě lidského života.

3.3 Soukromá detektivní činnost

Činnost soukromých detektivů je spojena především s hledáním osob a majetku, získávání informací a jejich zpracováním a monitorováním osob. Vzhledem k těmto činnostem je nutné se řídit platnými zákony, aby nedošlo k protiprávnímu jednání.

Jako veškerá činnost spojená s podnikáním v oblasti soukromých bezpečnostních služeb je i činnost soukromých detektivů upravena zákonem č. 455/1991 Sb., Živnostenský zákon v příloze č. 3. (služby soukromých detektivů).

Jelikož je činnost soukromých detektivů spojena především s hledáním, sběrem, zpracováním a analýzou informací o osobách nebo majetku, nesetká se soukromý detektiv (samozřejmě ne vždy) tolik s paragrafy trestního zákona, jako je tomu u profesí ostrahy osob a majetku.

⁴³ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. *Business.center*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/cast2h2d1.aspx>

⁴⁴ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. *Business.center*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/cast2h2d1.aspx>

- Zákon č. 106/1991 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Hlavním jádrem soukromé detektivní činnosti je získávání informací, tím pádem jako jeden z hlavních a prioritních zákonů pro zaměstnance provozovatele těchto služeb by měl být právě zákon o svobodném přístupu k informacím. Příslušníkovi musí být známe postupy, jak žádat o informace, které nemusí být automaticky zveřejňovány, ale mají na ně občané právo po předložení žádosti. Nejen postupy, ale i lhůty a jakým orgánům dané žádosti zasílat, aby nedošlo k zbytečným průtahům v jeho práci a tím pádem i k oddálení požadovaného výsledku klientem.
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Ve spojení s návrhem zákona o soukromé bezpečnostní činnosti nedochází ke změnám v této oblasti. Jak vychází přímo ze stránek Ministerstva vnitra: „*Provozovatel bude v pozici zpracovatele osobních údajů pro objednatele bezpečnostní služby. Poté, co získá požadované osobní údaje, předá tyto v rozsahu smlouvy uzavřené mezi provozovatelem bezpečnostní služby a objednatelem objednateli s tím, že ostatní získané zlikviduje. Vzhledem k tomu, že provozovatel bezpečnostní služby bude v pozici zpracovatele osobních údajů, bude se na tuto situaci přímo aplikovat ustanovení § 29 odst. 1 písm. a) zákona na ochranu osobních údajů upravující dozor Úřadu na ochranu osobních údajů nad plněním povinností vyplývajících z tohoto zákona.*“⁴⁵ Porušení povinností vyplývajících z tohoto zákona může být jeden z důvodů příčin odebrání licence provozovateli.
- Zákon č. 115/2001 Sb. m.s., Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí úmluvy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat,
- Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník (§ 28 Krajná nouze, § 29 Nutná obrana, § 30 Svolení poškozeného, § 31 Přípustné riziko, § 32 Oprávněné použití zbraně, § 173 Loupež, § 174 Braní rukojmí, §175 Vydírání, § 205 Krádež),
- Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, (§ 76 odst. 2 zadržení osoby podezřelé),
- Ústava České republiky
- Listina základních práv a svobod, (čl. 6, odst. 4; čl. 13).

⁴⁵ Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>

3.4 Strážný

Profese strážného je spojena především s ochranou majetku fyzické nebo právnické osoby (objekty, areály, režim vstupu apod.), je provozována na základě zákona č. 455/1991 Sb., Živnostenský zákon v příloze č. 3. (ostraha majetku a osob), proto i zákony týkající se výkonu služby budou zaměřeny především na tuto činnost. Mezi nejdůležitější zákony, které jsou pro strážného podstatné, patří Trestní řád (§ 76 odst. 2 zadržení osoby podezřelé), Trestní zákoník (§ 28 Krajiná nouze, § 29 Nutná obrana) a Občanský zákoník (§ 14 svépomoc), protože s touto „tématikou“ se budou při výkonu své funkce střetávat nejčastěji. Dále se setkají s:

- Ústava České republiky,
- Listina základních práv a svobod,
- Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník (§ 31 Přípustné riziko, § 32 Oprávněné použití zbraně),
- Zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník (odvrácení škody),
- Zákon č. 141/1961 Sb. Trestní řád, (§ 76 odst. 2 zadržení osoby podezřelé),
- Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (pokud je strážný vybaven střelnou zbraní),
- Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích (§2 odst. 2).

3.5 Shrnutí

Pokud se podíváme na výčet práv a povinností u jednotlivých profesí, které jsou obsaženy v této kapitole, je zřejmé, že se do značné míry podobají. Rozdílnosti jsou zde především v obsahu pracovní náplně dána zákon č. 455/1991 Sb., Živnostenský zákon v příloze č. 3, zákonem č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností rovněž v příloze 3 a s tím souvisejících právních úprav. Mezi nejdůležitější právní normy, které jsou společné snad pro všechny profese PKB, patří §28 krajní nouze a §29 nutná obrana obsaženy v trestním zákoníku a § 76 odst. 2 zadržení osoby podezřelé obsažen v trestním řádu, na které se mohou pracovníci PKB odkazovat.

4 BEZPEČNOSTNÍ PROBLEMATIKA U PROFESÍ PKB

Jednotlivé profese v průmyslu komerční bezpečnosti se liší jak obsahem, tak i přístupem k řešení jednotlivých situací, se kterými se při výkonu služby setkávají. Jedno však mají společné a to jejich povinnosti vyplývající z náplně pracovního poměru, kterými jsou ochrana (ostraha) majetku a osob. Při těchto činnostech se proto mohou setkat se situacemi, kdy je chráněný zájem narušen a pracovník SBS tak musí problém rychle, spolehlivě a profesionálně vyřešit v mezích zákona mu dovolující.

V této kapitole bude pojednáno o situacích (hrozbách), se kterými se jednotlivé profese PKB při výkonu svých pracovních povinností nejčastěji setkávají. Nebude se v tomto případě jednat o výčet řešení dané situace, ale pouze o stručný popis stavu, který může nastat.

V kapitole následující budou popsány přímo konkrétní modelové situace a způsoby jejich řešení s ohledem na zákonné normy.

4.1 Přeprava finančních hotovostí a cenností

Přeprava finančních hotovostí a cenností je jednou z nejvíce rizikových činností v PKB. Tato činnost je specifická převozem finanční hotovosti, či různých druhů věcí určité materiální hodnoty, včetně historických exemplářů apod. Přeprava může být vykonávána jak pěší formou, tak formou převozu s využitím motorových vozidel. Kromě samotné přepravy peněz a cenností je dalších úkolem i například doplňování finančních hotovostí do bankomatů.

Hrozby

- Při této činnosti se pracovníci SBS mohou nejčastěji setkat s přepadením dané zásilky a to jak při samotném převozu, tak při převzetí či předání zásilky.
- Další významným problémem je lidský faktor, kdy může dojít k pochybení pracovníka při výkonu služby (ať už vědomě, či nevědomě) nebo se pracovník může stát komplicem přepadení.

4.2 Bodyguard

Osobní strážce je bezpečnostním specialistou PKB zaměřený na ochranu zájmů svého klienta. Hlavní náplní povolání osobního strážce jsou ochrana života a zdraví klienta a rovněž jeho majetku, případně rodiny v závislosti na předmětu úpravy pracovní smlouvy. Schop-

nosti osobního strážce dělíme na tzv. „hard skills“ (střelba, řízení motorových vozidel apod.) a „soft skills“ (komunikace, empatie apod.). Při výkonu svých pracovních povinností je ozbrojen, a proto se musí řídit zákonem č. 119/2000 o střelných zbraních a střelivu.

Hrozby

- Útok na chráněnou osobu, jeho rodinu, případně majetek, při které je povinností osobního strážce zasáhnout,
- Útok na bodyguarda samotného,
- Výhrůžky poslané klientovi.

4.3 Soukromá detektivní činnost

Služby soukromých detektivů jsou charakteristické především sledováním, sběrem a zpracováním informací, např. o důkazech nebo důkazních materiálech, přičemž se nejedná jen o činnosti hledání majetku a osob, ale také o získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávek či sběru dat o ohrožujících obchodních tajemstvích. Jedná se také o činnosti detektivů v obchodech, hotelových detektivů apod.

Hrozby

- Porušení obchodních a citlivých osobních údajů, obchodního tajemství, citlivých informací apod.
- Z předmětu výkonu svých pracovních činností by nemělo docházet k napadení pracovníka detektiva v obchodech či hotelového detektiva, protože jejich úkolem je pouze sledování a získávání informací o porušení zákona a případné ohlášení cestou stanovenou v pracovní smlouvě, přesto i zde může dojít k napadení jeho osoby.

4.4 Strážný

Pracovníky fyzické ostrahy lze rozdělit na ostrahu stacionární a mobilní, kde rozdílnost je dána především tím, že stacionární pracovník je uniformovaný pracovník vykonávající svoji činnost na pevném stanovišti (strážní v obchodních domech, vrátnice objektu, pokladny obchodů apod.), jehož úkolem je zajišťování kontrolní činnosti, propustková činnost, či hlavně svou přítomností působí vůči okolí preventivně. Naproti tomu mobilní hlídky vykonává strážní činnost buď na pokyn daného pracovníka (například na zavolání od

pracovníka DPPC), anebo jako patrol systém, kdy postupně objíždí v určitém harmonogramu více střežených objektů. Dále provádí činnosti jako obchůzky v daném objektu a snaží se zjistit, zda se do objektu nepokouší dostat osoby, mimo místa vstupu apod.

Hrozby

- Zde se pracovník SBS nejčastěji setkává s osobami narušující pořádek, drobnými krádežemi či pokusy o vniknutí do objektu, dále pak s osobami agresivními vůči okolí či osobami pod vlivem omamných a návykových látek, jakož i posilněné alkoholem. Tudíž se může dostat do situací, kdy může být napadán slovně popřípadě i fyzicky, nebo bude sloužit jako „pilíř“ pro usměrnění situace mezi zákazníky či zaměstnanci firmy.
- Může se také setkávat s potyčkami se zaměstnanci při pokusu o vynesení majetku firmy.
- V případě povolání bouncera (obecně „vyhazovač“) také útoky ze strany podnapitých zákazníků klubů, barů apod. na jeho osobu, případně nutnosti zásahu při potyčce mezi „zákazníky“, případně i kontrola vynášení skleniček nebo jiného materiálu patřící danému zařízení.

4.5 Shrnutí

Z uvedeného textu je patrné, že se pracovníci PKB budou s hrozbami setkávat poměrně často a ne zřídka se dostanou i do situací vyžadujících jejich řešení mimo rámec pouhé verbální komunikace. Při těchto situacích může dojít i přímo k fyzickému napadení pracovníka PKB, a proto by měl mít každý na paměti, jakých metod, technických pomůcek a hlavně zákonných podmínek může při odvrácení útoku použít. V praktické části budou popsány některé útoky a na ně budou navrženy metodické pokyny, jak tyto útoky odvrátit v mezích stanovených zákonem.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VÝCVIK ČINNOSTI PRACOVNÍKŮ PKB

Předmětem této kapitoly je určité doporučení, jak by měl pracovník PKB postupovat při řešení jednotlivých situací, se kterými se při výkonu své činnosti může setkat. Tato činnost může být velmi různorodá a každá profese má své specifické hrozby a možnosti postupování při jejich řešení. Jedno však mají vždy společné a to jsou meze zákona, které nesmí nikdy překročit.

Jelikož je průmysl komerční bezpečnosti svojí nabídkou jednotlivých činností velmi rozsáhlý, tak není možné v této práci pokrýt veškeré profese a jejich případné řešení jednotlivých konfliktních situací, zaměření bude proto převážně na oblast profese strážného, případně detektiva v obchodě.

Jednou z nejdůležitějších činností ochrany osob a majetku (mimo činnosti preventivních) pracovníky PKB je zajištění a udržení bezpečnosti a dodržování zákonů ve střeženém objektu. Během těchto zákroků je nezbytné využít zákonných norem a podle potřeby i technických prostředků nebo vyžádání si pomoci například od mobilních hlídek. Účelem těchto zákroků je zabránění nebo odvrácení útoku (či pokusu o něj) na střežený objekt, zadržení pachatele trestné činnosti, dohled nad dodržováním veřejného pořádku a zamezení jeho případného narušení.

Při řešení konfliktních situací by se strážný měl řídit vždy určitými základními pravidly, jakou jsou:

- **Zákonnost** – je základní podmínkou výkonu jakéhokoliv zákroku, nesmí být použita žádná síla nebo omezena jakkoliv osobní svoboda, která je mimo rámec zákona.
- **Komunikace** – je hlavní „zbraň“ strážného, správně a účinně zvolená komunikace může vyřešit většinu problémů, aniž by bylo nutné použití jiných kroků zákonem povolených.
- **Přiměřenost** – každý zákrok by měl být přiměřený podstatě útoku (s výjimkou jednání v rámci nutné obrany) či řešení narušení veřejného pořádku.
- **Efektivnost** – každý zákrok by měl být co nejrychleji a co nejefektivněji ukončen.
- **Ostražitost a předvídavost** – bedlivě sledovat střežený prostor a předvídat hrozbu, která může nastat a včasně pak vyhodnotit situaci. Už pouhé zaměření se na případného pachatele ho může od trestného činu odradit.

V této práci nebudou popsány konkrétní techniky, hmaty a chvaty profesní obrany, ale zaměření bude na popis vyřešení situace v rámci norem daných zákonem.

Pro lepší pochopení výkladu bude vytvořen fiktivní obchodní dům s názvem „Švestka“ a soukromá bezpečnostní agentura s názvem „Trezor“. Prostřednictvím těchto dvou subjektů dojde k popisu jednotlivých modelových situací.

Obchodní dům je přízemní budova střední velikosti, jež obsahuje supermarket poskytující běžný sortiment zboží a galerii s 11 obchody různých služeb. Součástí obchodního domu je i 5 skladů přístupných ze zadní strany objektu s propustkovým stanovištěm.

Soukromá bezpečnostní agentura Trezor poskytuje kompletní ochranu a technické zabezpečení obchodního domu Švestka. V obchodním domě jsou pracovníci na pozicích strážný na propustkovém stanovišti (směnný provoz 24h denně), detektiv v obchodě, strážný na stanovišti u pokladen a dohled, který zajišťuje správu kamerového systému a případně žádá o pomoc mobilní hlídku nebo PČR.

5.1 Školení pracovníků

Každý strážný je povinný se od 1. srpna 2012 prokázat osvědčením o získání profesní kvalifikace „Strážný“ a to na základě zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů a následným upřesněním v zákoně č. 155/2010 Sb., Zákon, kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů. Proto je nutné podstoupit přípravný kurz a zkoušku z odborné způsobilosti akreditovanou společností. Obsahem zkoušky je i seznámení se s právními základy.

V teoretické části této práce byly vypsány konkrétní zákony, se kterými se v PKB setkáváme. V této kapitole se proto zaměříme pouze na ty nejdůležitější, se kterými se pracovníci PKB v reálném prostředí nejčastěji setkávají. V návaznosti na tyto zákony budou v následující kapitole vytvořeny modelové situace, které tak mohou sloužit jako praktické výcvikové karty pro aplikaci těchto zákonných norem.

Právní výcvik by měl tedy být hlavně zaměřen na:

- 1) **Delegace práv** – absence Zákona o soukromých bezpečnostních službách má za následek nutnost řešit činnost SBS cestou jinou zákonů. Majitel může se SBS podepsat smlouvu, kterou SBS deleguje právem k ochraně svého vlastnictví (§1721-

1769 Občanského zákoníku). V praxi to znamená, že na pracovníka (resp. na SBS a ta na pracovníka) byla převedena pravomoc ze strany klienta chránit jeho vlastnictví.

2) **Zadržení osoby podezřelé** – (§76 odst. 2 Trestního řádu) říká, že omezit osobní svobodu může každý (tedy nejen policejní orgán), pokud splní všeobecné podmínky ze znění zákona.⁴⁶ Osoba může být zadržena:

- Při páchání trestného činu nebo bezprostředně poté,
- Zadržení musí být nutné pro zjištění totožnosti, zabránění útěku nebo k zajištění důkazů,
- Zadržaná osoba musí být ihned předána policejnímu orgánu.⁴⁷

Při reálné situaci proto strážný (pracovník) řekne např.: „*Na základě zákona č. 41/1961 Sb. §76 odst. 2 mám oprávnění Vás zadržet, protože jsme na kamerách zaznamenali, že jste spáchal trestný čin. Vyčkáme proto příjezdu PČR.*“

3) **Nutná obrana** – (§29 Trestního zákoníku) říká, že každá osoba se může bránit tak, aby odvrátila přímo hrozící nebo trvající útok vedený na zájmy chráněné zákonem. Útok přímo hrozící je takový, který ještě nenastal, ale je důvodné podezření, že k tomuto útoku dojde. Útok trvající je takový, který už nastal a neskončil. Účinná obrana v takovém případě musí být tedy v takové formě a intenzitě, aby podstata samotného útoku byla odvrácena, přičemž škoda, která byla způsobena, může být větší, než ta která hrozila, ale pouze za podmínky, že mezi nimi není značný nepochopitelný poměr.

Při reálné situaci má tedy strážný (pracovník) možnost využít institutu nutné obrany v případech, kdy dojde k útoku na zájmy chráněné zákonem.

4) **Krajní nouze** – (§28 Trestního zákoníku) říká, že odvracení přímo hrozícího nebezpečí (chápáno jako například stav způsobený přírodními živly, poruchou, útokem nepřítelny osoby apod.), které hrozí zájmům chráněných zákonem, není trest-

⁴⁶ Předpis č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád). *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>

⁴⁷ Předpis č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád). *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>

ným činem. Přičemž škoda, která byla způsobena, musí být vždy menší než ta, která hrozila.

Tab. 1. Porovnání krajní nouze a nutné obrany

POROVNÁNÍ KRAJNÍ NOUZE A NUTNÉ OBRANY			
Podmínky, za kterých lze jednat		Krajní nouze	Nutná obrana
	Proti čemu?	Nebezpečí (přírodní síly, technické selhání apod.)	Útok (člověka)
	Aktuálnost nebezpečí/útoků?	Přímo hrozící nebo trvající	Přímo hrozící nebo trvající
	Co ohrožuje?	Zájem chráněný Trestním zákoníkem	Zájem chráněný Trestním zákoníkem
	Kdo situaci vyvolal?	Cokoliv (mimo útoku proti útočníkovi, např. přírodní živly, technické selhání)	Člověk
Hranice jednání	Kdo může jednat?	Kdokoliv	Kdokoliv
	Jaká škoda může být způsobena?	Vždy menší než která hrozila	Stejná nebo větší (nesmí vzniknout značný nepoměr)
	Čí statek může být zasažen?	Kohokoliv	Útočníka
	Je třeba se vyhnout nebezpečí/útoků?	Je třeba hledat i jiné způsoby	Není třeba hledat jiné způsoby

- 5) **Osobní prohlídka** – (§248 odst. 2 Zákoníku práce) stanovuje možnost provedení kontroly zaměstnanců v rámci ochrany majetku zaměstnavatele. Toto právo je především uplatňováno pracovníky kontroly vstupu (propustková činnost na vrátnici), které tím zaměstnavatel pověří. Pracovník kontroly vstupu má právo kontrolovat

osoby, které vstupují nebo odcházejí do/z objektu firmy, nesmí však být porušeny právo na ochranu osobnosti.⁴⁸

Při reálné situaci proto strážný (pracovník) řekne např.: „*Dobrý den, na základě zákona č. 262/2006 Sb. §248 odst. 2 Vás žádám, abyste mi ukázal obsah Vašeho zavazadla, zde v místnosti.*“

Provést osobní prohlídku je možná i v případě zadržení osoby dle §76 odst. 2 Trestního řádu, kdy může být provedena tato prohlídka jen pro zjištění, zda má dotyčná osoba u sebe zbraň, a to jen v případě důvodného podezření. Při prohlídce však musí být zachována rovnost pohlaví.

- 6) **Svépomoc** – (§14 Občanského zákoníku) říká, že každý si může pomoci ke svému právu, je-li jeho právo ohroženo a hrozí-li bezprostředně neoprávněný zásah do těchto práv, přičemž samotné odvrácení musí být vzhledem k neoprávněnému zásahu přiměřené. Pro užití svépomoci se váže splnění obou podmínek daných zákonem (tzn. neoprávněný zásah a přiměřenost samotného odvrácení ohrožení).

5.2 Modelové situace

Předmětem této kapitoly bude (v návaznosti na kapitolu předešlou) aplikace zákonných norem v konkrétních modelových situacích. Při těchto situacích dojde k popsání jak obecných zásad chování a jednání strážných, tak i ke konkrétnímu popisu reálné situace. Tyto situace slouží k praktickému výcviku a užití právních norem.

V obchodním domě Švestka v místech přístupných veřejnosti se zdržuje osoba nevábného vzhledu, zapáchající, která zřejmě požila alkohol nebo jiné návykové látky. Jakým způsobem by měl zasáhnout zaměstnanec SBA Trezor?

Činnost

- 1) Strážný se na danou osobu zaměří a v případě, že na místě setrvává delší čas bez zjevného záměru využít služby obchodního domu Švestka, ověří, zda se jedná o zákazníka této společnosti.

⁴⁸ Předpis č. 262/2006 Sb. Zákon zákoník práce. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

- 2) V případě, že ne, vyzve ho, aby opustil prostor, neboť není zřejmé využití služeb poskytovaných danou společností, a tudíž porušuje vnitřní předpisy a současně vzhledem k jeho stavu vykazuje znaky pohoršení dle přestupkového zákona (dle §47 odst. 1 písmeno c) „*Přestupku se dopustí ten, kdo vzbudí veřejné pohoršení*“⁴⁹.

Pachatel spolupracuje

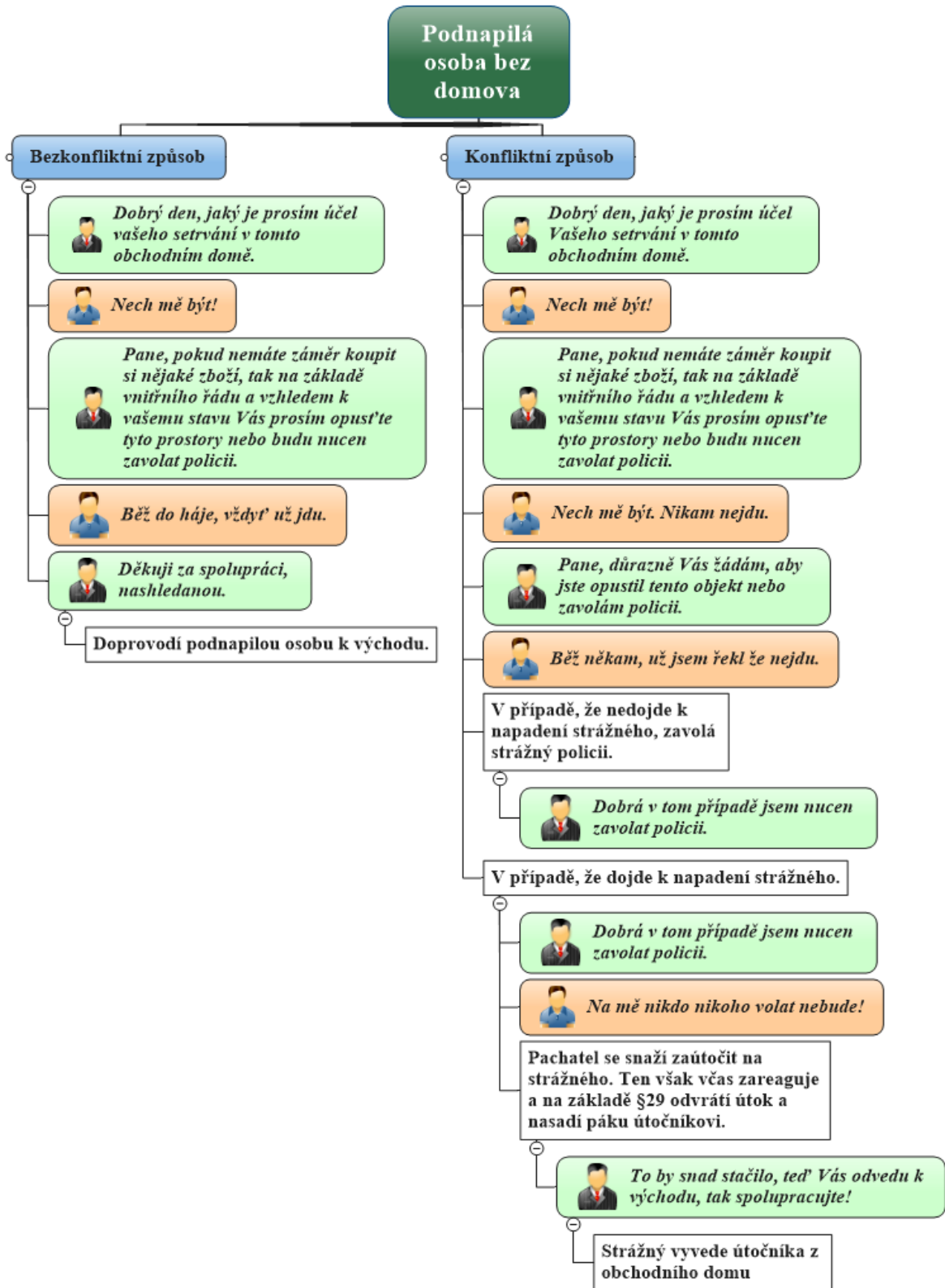
- 1) Slušným tónem se zeptá, zda je dotyčný zákazníkem obchodního domu
- 2) V případě, že není, vyzve ho k opuštění veřejných prostor dříve, než zavolá policii
- 3) Pachatel něco zamumlá a odkráčí pryč
- 4) Strážný se vrací k výkonu služby

Pachatel nespolupracuje

- 1) Slušným tónem se zeptá, zda je dotyčný zákazníkem obchodního domu
- 2) V případě, že není, vyzve ho k opuštění veřejných prostor dříve, než zavolá policii
- 3) Pachatel odmítne a začne strážného urážet
- 4) Znovu důraznějším tónem vyzve pachatele, aby opustil místo
- 5) V případě fyzického útoku pachatele na strážného, odvrátí strážný útok ve smyslu Trestního zákoníku §29 (nutná obrana) a dle Trestního řádu § 76 odst. 2 zadrží pachatele a předá PČR
- 6) Strážný provede záznam o zadržení (čas zadržení, čas zavolání PČR, čas příjezdu PČR, jméno napadené osoby apod.)
- 7) V případě, že nedojde k napadení strážného, zavolá strážný obecní policii ve smyslu §2 písmeno a, b, c, g (zákon o obecní policii č. 533/1991 Sb.). Za žádných okolností nesmí dojít k fyzickému kontaktu s pachatelem.

⁴⁹ Předpis č. 200/1990 Sb. Zákon České národní rady o přestupcích. *zákony.pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-14]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200#cast1>

Konkrétní modelová situace

Obr. 2. Řešení situace u podnapilé osoby bez domova

Strážný vykonává obchůzkovou činnost a narazí na osobu, která zřejmě nemá oprávnění k pobytu v objektu. Jakým způsobem by měl zasáhnout zaměstnanec SBA Trezor?

Podezřelá osoba spolupracuje

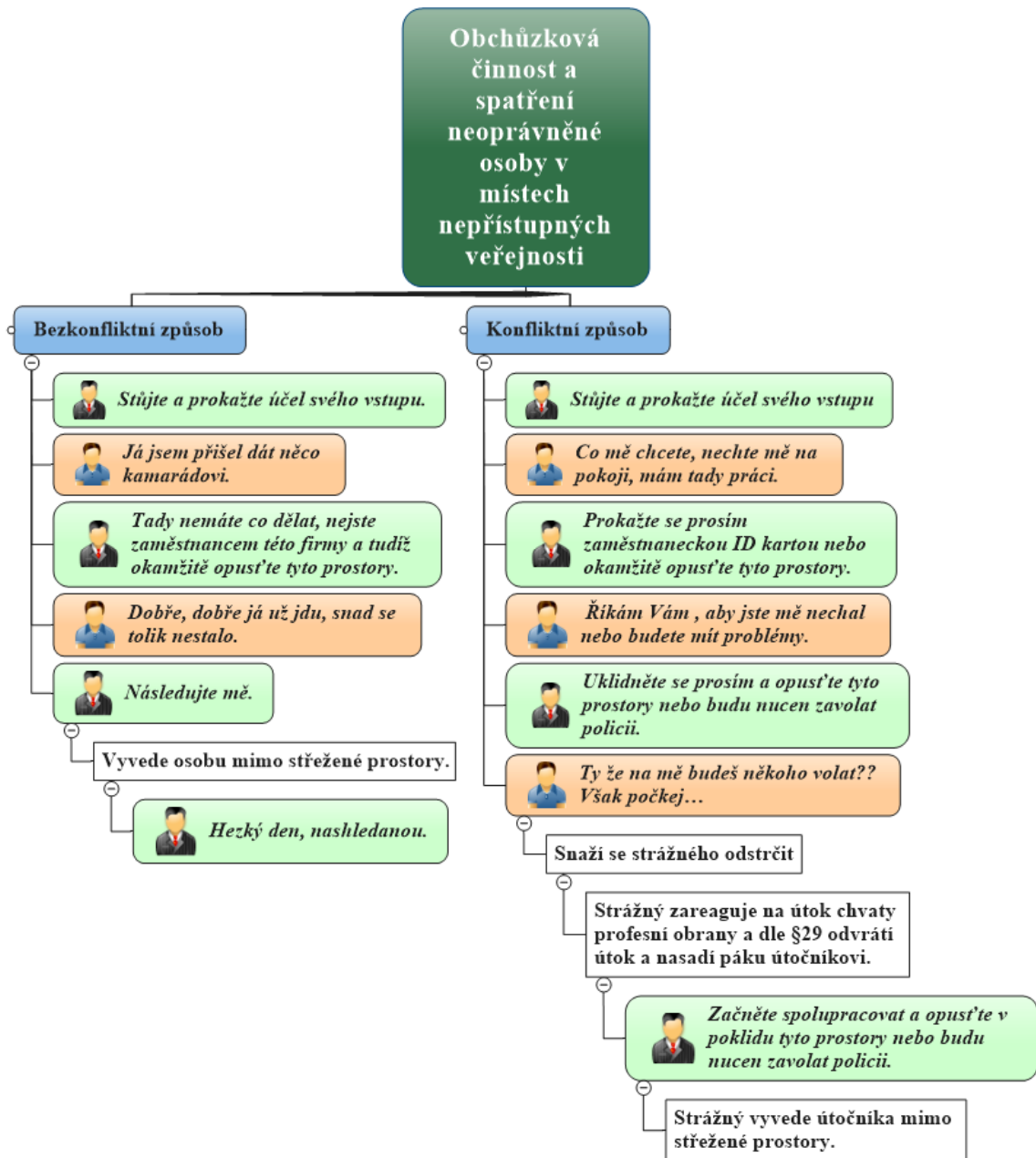
- 1) Zavoláme na podezřelou osobu slovy „Stůjte, prokažte účel svého vstupu“
- 2) Pachatel se legitimuje a v případě povolení pobytu se strážný vrací k obhlídkové činnosti
- 3) V případě, že pachatel vykazuje znaky nervozity a nechce se legitimovat, strážný znovu požádá o prokázání účelu vstupu do objektu
- 4) Osoba začne spolupracovat se strážným a ten postupuje dle vnitřních směrnic (ohlášení Policii ČR, nahlášení nadřízenému stupni apod.)

Podezřelá osoba nespolupracuje

- 1) Zavoláme na podezřelou osobu slovy „Stůjte, prokažte účel svého vstupu“
- 2) Osoba se dá na útěk (strážný ho začne pronásledovat)
- 3) Strážný dostihne osobu a ta na něj zaútočí
- 4) Pomocí hmatů a chvatů odvrátí útok ve smyslu §29 (nutná obrana) Trestního zákoníku a dle §76 odst. 2 zadrží osobu Trestního řádu
- 5) O téhle situaci informuje PČR, které osobu předá
- 6) Dle vnitřních směrnic nahlásí událost nadřízenému stupni a provede zápis o incidentu

Strážný by měl po příjezdu PČR spolu s policisty provést obhlídku střeženého objektu, zda se v objektu nenachází další osoby a nedošlo ke kriminální majetkové činnosti apod. Veškerá činnost a událost se zapíše do příslušné knihy (např. Kniha výkonu strážní služby).

Konkrétní modelová situace

Obr. 3. Řešení situace při obchůzkové činnosti

Strážný vykonává běžnou činnost v obchodním domě Švestka, když zazní signalizační zařízení proti odcizení zboží. Jakým způsobem by měl zasáhnout zaměstnanec SBA Trezor?

Vždy musíme mít na paměti zásady slušného chování a taky se musí vyloučit technické selhání signalizačního zařízení.

Zákazník spolupracuje

- 1) Požádáme zákazníka, aby opětovně prošel rámem bez vozíku (košíku), jen s osobními zavazadly a v případě, že nedojde k signalizaci, došlo k technické chybě nebo špatnému odkódování zboží. Omluvíme se za chybu a pokračujeme ve výkonu služby.
- 2) Požádáme zákazníka, aby opětovně prošel rámem bez vozíku (košíku), jen s osobními zavazadly a v případě, že dojde k signalizaci, požádáme zákazníka, aby následoval strážného do místnosti k tomu určené. Požádáme jej o vyložení věcí a informujeme PČR.

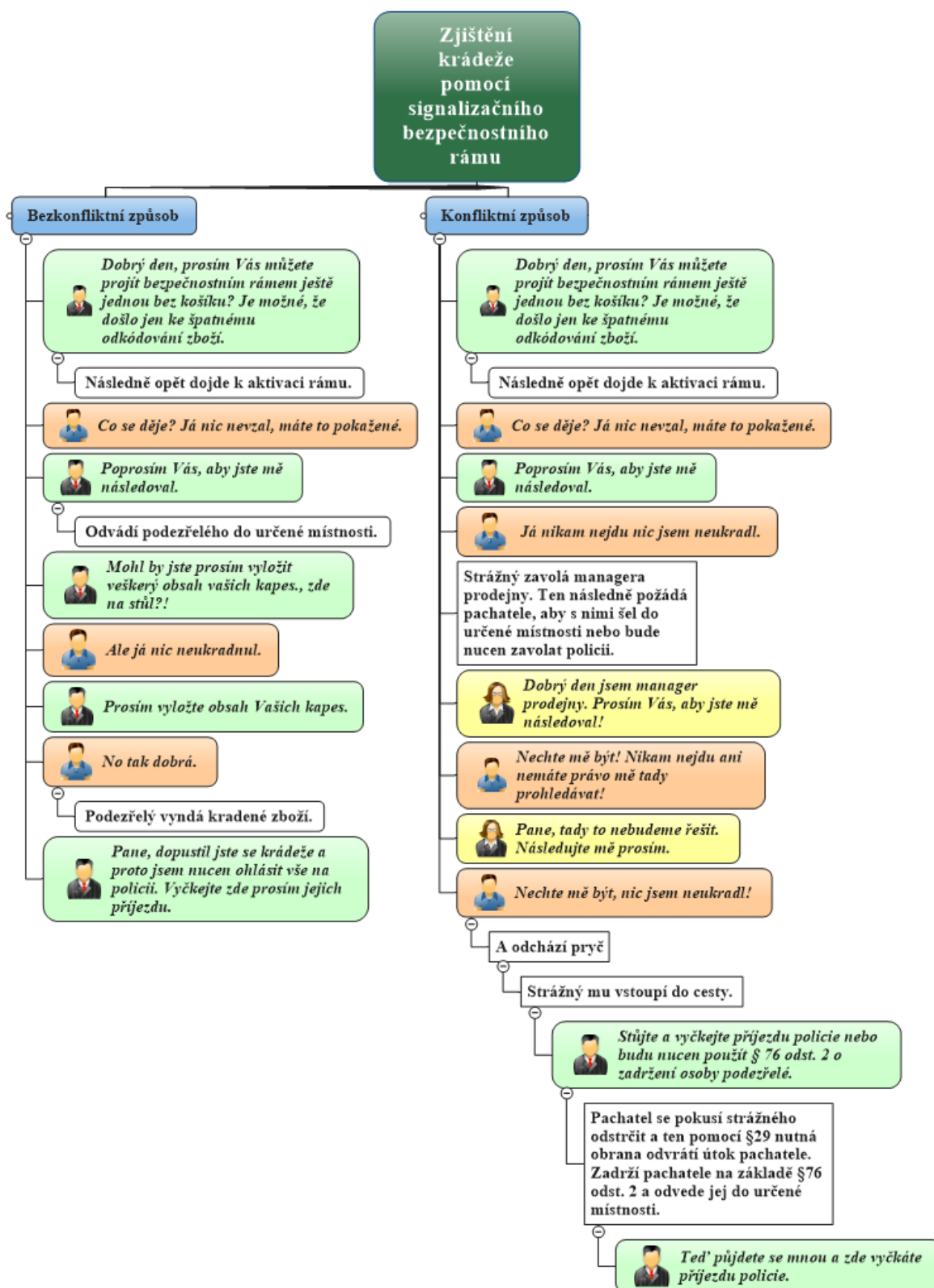
Zákazník nespolupracuje

- 1) Požádáme zákazníka, aby opětovně prošel rámem bez vozíku (košíku), jen s osobními zavazadly.
- 2) Pachatel nespolupracuje. Znovu a důrazně ho požádáme o prověření vyhlášeného poplachu.
- 3) V případě, že se pachatel snaží utéct, stoupne mu strážný do cesty (v žádném případě nesmí dojít k fyzickému kontaktu ze strany strážného). Snažíme se o uklidnění situace, popř. zvoláním, že zavoláme PČR.
- 4) Vystupňuje-li situace a pachatel zaútočí na strážného, strážný dle Trestního zákoníku §29 nutná obrana odvrátí daný útok a zadrží osobu ve smyslu Trestního řádu §76 odst. 2 s tím, že o události okamžitě informuje PČR a vedoucího prodejny.
- 5) Po příjezdu PČR předá zadrženou osobu ihned policistům.

V případě omezení osobní svobody může být pachatel předán jen a pouze PČR a nikomu jinému, stejně tak nesmím sám rozhodnout o jeho puštění.

Celý incident se zapíše do příslušného protokolu a do knihy výkonu služby.

Konkrétní modelová situace

Obr. 4. Řešení situace při signalizaci detekční brány v obchodě

Strážný v obchodním domě Švestka zaregistrujete činnost zákazníka, který hrubým způsobem uráží jiné zákazníky a chce po nich drobné. Jakým způsobem by měl zasáhnout zaměstnanec SBA Trezor?

Dotyčný je podezřelý z toho, že se dopouští přestupku (pokud nedojde k fyzickému napadení zákazníků) ve smyslu zákona o přestupcích §47 odst. 1 písmeno c) „*Přestupku se dopustí ten, kdo vzbudí veřejné pohoršení*“

Pachatel spolupracuje

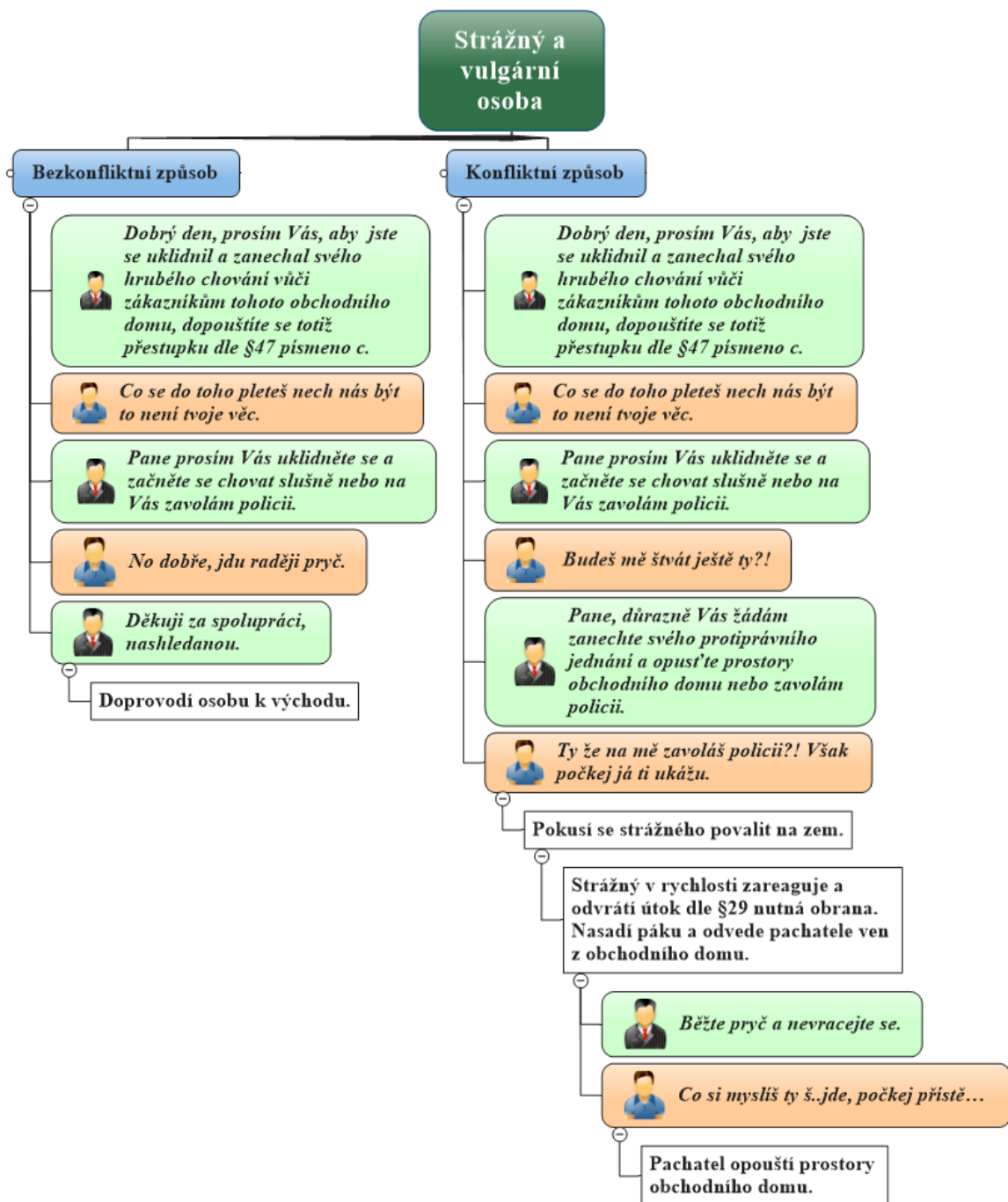
- 1) Strážný vyzve pachatele, aby zanechal svého jednání a opustil obchod s tím, že se dopouští přestupku dle §47 odst. 1 písmeno c).
- 2) V případě, že neuposlechne, vyzve důraznějším tónem k opětovnému opuštění budovy s tím, že jinak bude nucen zavolat PČR.
- 3) Pachatel v klidu odchází a strážný ho doprovází ke vchodu

Pachatel nespolupracuje

- 1) Strážný vyzve pachatele, aby zanechal svého jednání a opustil obchod s tím, že se dopouští přestupku dle §47 odst. 1 písmeno c).
- 2) Pachatel výzvu neuposlechne a strčí do zákazníka a snaží se napadnout ostrahu
- 3) Strážný použije hmatů a chvatů na základě Trestního zákoníku §29 (nutná obrana) a vyvede pachatele mimo objekt obchodního domu.
- 4) V případě, že má pachatel neustálé tendence útočit, provede zadržení osoby ve smyslu §76 odst. 2 Trestního řádu
- 5) V případě důvodného podezření na držení zbraně, provede prohlídku
- 6) Strážný okamžitě přivolá PČR a informuje vedoucího prodejny (dle směrnic) a předá pachatele PČR
- 7) Strážný provede záznam o zadržení (čas zadržení, čas zavolání PČR, čas příjezdu PČR, jméno napadené osoby apod.)

Při zadržení pachatele jsem povinen zůstat u zadrženého. Odpovědnost za něj končí až předáním policii ČR

Konkrétní modelová situace

Obr. 5. Řešení situace s vulgární osobou

Zaměstnanec SBA Trezor vykonává propustkovou činnost na stanovišti (vrátnice) skladu obchodního domu Švestka. Do objektu vstupuje osoba, která zřejmě není zaměstnancem obchodního domu a přehlíží pracovníka ostrahy. Jakým způsobem by měl zasáhnout zaměstnanec SBA Trezor?

Osoba spolupracuje

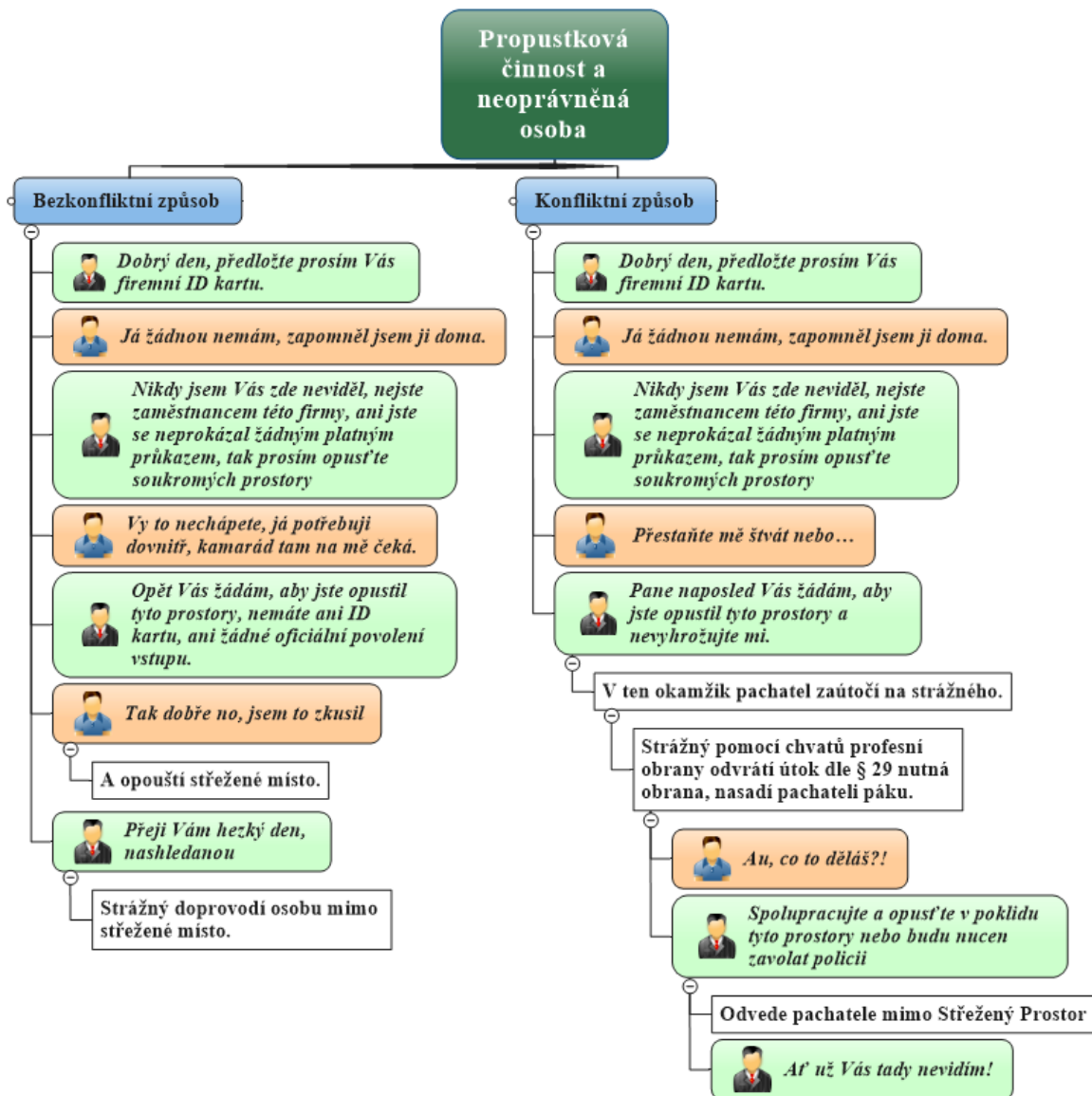
- 1) Zaměstnanec slušně pozdraví a požaduje od dotyčné osoby firemní kartu nebo jiný doklad prokazující příslušnost k danému subjektu.
- 2) Osoba odmítá předložit průkaz, a přesto chce pustit (přitom využívá různých triků jako například, že jde jen za vedoucím apod.)
- 3) Zaměstnanec v poklidu přesto rázně upozorní, že není zaměstnancem firmy a tudíž nemá oprávnění vstupu do objektu a ať laskavě opustí vrátnici nebo bude nucen zavolat Policii ČR
- 4) Osoba pochopí, že na místě nemá co pohledávat a opouští místo
- 5) Strážný slušně vyprovodí osobu

Osoba nespolupracuje

- 1) Zaměstnanec slušně pozdraví a požaduje od dotyčné osoby firemní kartu nebo jiný doklad prokazující příslušnost k danému subjektu.
- 2) Osoba odmítá předložit průkaz, a přesto chce pustit (přitom využívá různých triků jako například, že jde jen za vedoucím apod.)
- 3) Zaměstnanec v poklidu přesto rázně upozorní, že není zaměstnancem firmy a tudíž nemá oprávnění vstupu do objektu a ať laskavě opustí vrátnici nebo bude nucen zavolat policii ČR
- 4) Pachatel odmítá opustit stanoviště a snaží se dostat do objektu
- 5) Strážný vstoupí pachateli do cesty a snaží se mu tím zabránit v průchodu a přitom využívá silného hlasu k opuštění místa vrátnice
- 6) Pachatel odstrčí strážného a snaží se na něj zaútočit pěstí
- 7) Strážný včas zareaguje a odvrátí útok na základě Trestního zákoníku §29 (nutná obrana) a pomocí hmatů a chvatů zpacifikuje pachatele
- 8) Provede zadržení osoby ve smyslu §76 odst. 2 Trestního řádu
- 9) V případě důvodného podezření na držení zbraně, provede prohlídku
- 10) Strážný okamžitě přivolá PČR a informuje vedoucího prodejny (dle směrnic) a předá pachatele PČR

- 11) Strážný provede záznam o zadržení (čas zadržení, čas zavolání PČR, čas příjezdu PČR, jméno napadené osoby apod.)

Konkrétní modelová situace

Obr. 6. Řešení situace při neoprávněném vstupu přes vrátnici

Zaměstnanec na propustkovém stanovišti (vrátnice) má v předmětu pracovní náplně i povinnost namátkové kontroly zaměstnanců při odchodu ze zaměstnání. Jakým způsobem by měla být tato kontrola provedena ze strany zaměstnance SBA Trezor?

Právo na prohlídku zaměstnance je uplatňováno na základě §248 odst. 2 Zákoníku práce, která hovoří, že zaměstnavatel v rámci ochrany majetku může nařídit v rozsahu nezbytném kontrolu věcí, které zaměstnanci vnášejí nebo vynášejí z objektu.

Veškerá prováděná činnost musí být prováděna s ohledem na ochranu osobnosti dle §82 Občanského zákoníku. Pokud zaměstnavatel požaduje i fyzickou prohlídku, musí ji provést jen osoba stejného pohlaví. Tato činnost musí být na základě §436 Občanského zákoníku delegována pracovní smlouvou.

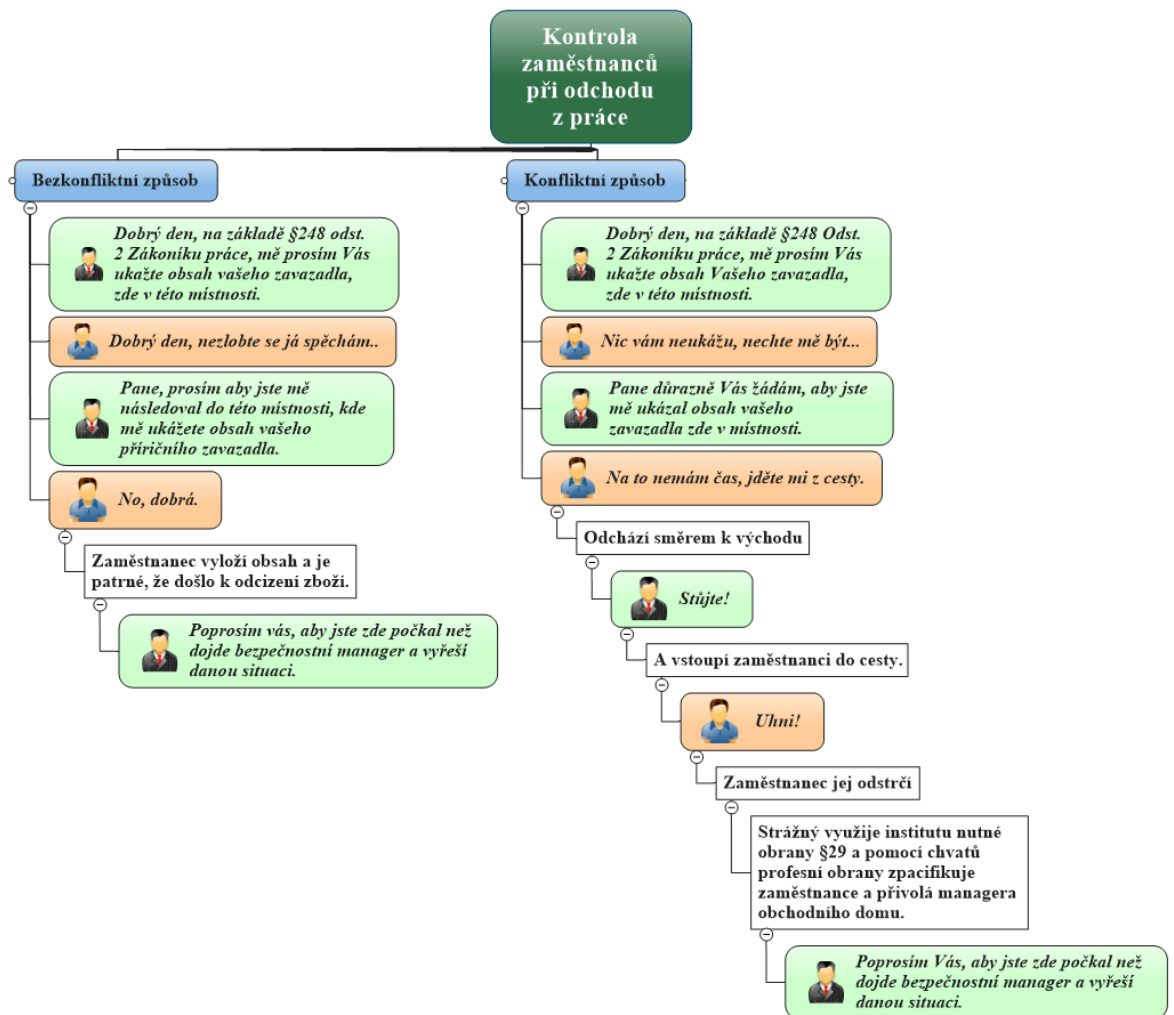
Činnost:

- 1) Oslovíme zaměstnance a vysvětlíme mu důvod jeho kontroly (§248 odst. 2 Zákoníku práce)
- 2) Vyzveme zaměstnance, aby následoval strážného (nejlépe do místnosti k tomu určené) a slušně ho požádáme o vyložení obsahu zavazadla na stůl.
- 3) V případě, že nedojde k nálezům žádného materiálu patřícího zaměstnavateli, strážný poděkuje za spolupráci a umožní odchod zaměstnance
- 4) V případě nalezení materiálu patřícího zaměstnavateli, postupuje strážný dle směrnic (ohlášení PČR, ohlášení majiteli firmy, osobě odpovědné za řešení mimořádných událostí apod.)

Základní zásadou je nikdy nesahat na věci zaměstnance, veškerou činnost provádí zaměstnanec na pokyny pracovníka SBA. Vždy je lepší, pokud prohlídku provádí dvě osoby, ať už z pohledu svědectví, tak i z bezpečnostních důvodů.

V těchto případech by nemělo často docházet k napadení pracovníka zaměstnancem, už z důvodu možné ztráty zaměstnání či snadné identifikace zaměstnance. Ovšem pokud k takovému útoku dojde, zasáhne pracovník ve smyslu Trestního zákoníku §29 nutná obrana a zpacifikuje zaměstnance a v případě pokusu o útěk postupuje dle Trestního řádu § 76 odst. 2 zadržení osoby podezřelé a veškerou svoji činnost provádí dále dle interních směrnic firmy (v případě zadržení osoby podezřelé, ji může vydat pouze a jen PČR).

Konkrétní modelová situace

Obr. 7. Řešení situace kontroly zaměstnanců při odchodu z práce

Detektiv při výkonu své služby v obchodním domě Švestka spatří, jak dochází k odcizení zboží pachatelem a jeho pokus o ukrytí do batohu. Jakým způsobem by měl zasáhnout zaměstnanec SBA Trezor?

Úkolem detektiva v obchodě je vykonávat strážní činnost skrytě (nemá uniformu) a tudíž má charakter spíše informační a také má možnost více proniknout do prostředí pachatele. Tato činnost je založena na aktivním vyhledávání a odhalování kriminální činnosti.

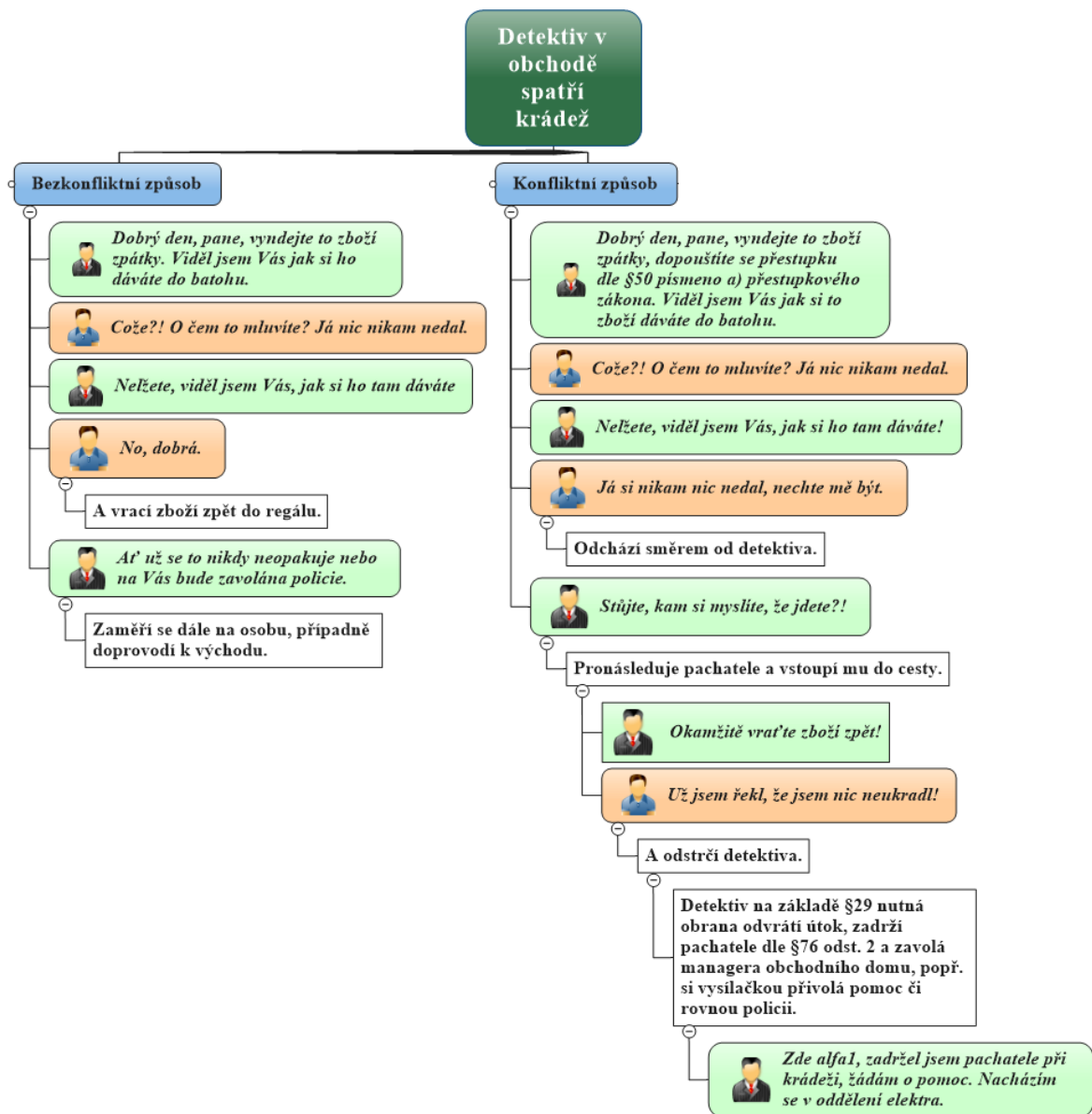
Činnost:

- 1) Detektiv slušným hlasem upozorní pachatele, aby vrátil zboží zpět do regálu a opustil obchod
- 2) V případě, že pachatel znejistí a vykazuje známky nervozity, přistoupí detektiv blíž, aby zamezil jeho útěku, a opět po něm požaduje, aby vrátil zboží zpět do regálu a opustil obchod
- 3) Pachatel tak učiní a odchází směrem k východu
- 4) Detektiv ho může upozornit, že je krádež zachycena na kameře (i když si tím nebude jistý), aby případně odradil pachatele i od možné budoucí krádeže

Tato činnost se ovšem v reálném prostředí v zásadě nedělá z důvodu možné žaloby pachatele na detektiva z újmy na cti. Protože nikde v obchodním řádu není dáno, že zákazník musí využít košíku (je to pouhá služba zákazníkovi a je na něm, zda této služby využije) a tudíž si zboží může strčit prakticky kamkoliv, pokud dojde k jeho řádnému zaplacení. Proto se využívá metody pozorování dané osoby a v případě, že nedojde k zaplacení u pokladny, přistoupí pracovník ostrahy (v případě, že není, tak detektiv) a požádá pachatele, aby jej následovala.

V případě, že se pachatel snaží utéct, stoupne mu strážný do cesty (v žádném případě nesmí dojít k fyzickému kontaktu ze strany zaměstnance). Snažíme se o uklidnění situace, popř. zvoláním, že zavoláme PČR. Vystupňuje-li situace a pachatel zaútočí na strážného, strážný dle §29 odvrátí daný útok a zadrží osobu ve smyslu §76 odst. 2 s tím, že o události okamžitě informuje PČR a vedoucího prodejny. Po příjezdu PČR předá zadrženou osobu ihned policistům a zapíše vše do protokolu a knihy pro výkon služby.

Konkrétní modelová situace

Obr. 8. Řešení situace detektiva v obchodě při spatření krádeže

Pokud obchodní dům disponuje detektivem, operačním střediskem a strážným (guardem), popř. více strážnými, tak celá činnost by měla probíhat systematicky. V případě, že detektiv spatří, jak nějaká osoba vkládá zboží do svého kabátu, batohu apod., zavolá operačnímu pracovníkovi (tudíž plní svoji náplň skrytého pracovníka, který má pouze odhalovat krádež a upozornit na ni operačního pracovníka), který jej dále může monitorovat pomocí kamer a předá tuto informaci strážnému, který vykonává činnost dohledu u pokladny. Strážný počká, jakmile daná osoba zaplatí zboží a v případě, že věc, kterou u sebe ukryl, řádně neza-

platí, vyzve ho, aby jej následoval do určené místnosti, kde bude požádán o vyndání obsahu svých kapes a zavazadel. Pokud tak neučiní, strážný přivolá vedoucího prodejny a ten případně zavolá policii. Pokud by v určité fázi došlo k napadení pracovníka/ů podezřelou osobou, může strážný odvrátit tento útok na základě §29 nutná obrana Trestního zákoníku a případně zadržet osobu ve smyslu §76 odst. 2 Trestního řádu a následně o této skutečnosti informovat policii.

Obsah hlášení policii ČR

Každé hlášení policii ČR by mělo obsahovat základní informace o činnostech, co jsme provedli, nebo o činnostech, které po policii požadujeme.

Obr. 9. Ukázka obsahu hlášení zaměstnance policii ČR

5.3 Shrnutí

Tato kapitola byla zaměřena na popis modelových situací, se kterými se pracovníci PKB mohou setkat při výkonu svých pracovních činností. Tato činnost byla modelována skrze Obchodní dům Švestka a soukromou bezpečnostní agenturou Trezor. Z uvedených situací je zřejmé, že je vždy lepší pokusit se o bezkontaktní způsob řešení (pokud to okolnosti dovolují). Toho lze dosáhnout zkušenostmi, profesionalitou a rovněž empatií pracovníka

k danému potenciálnímu pachateli. Pokud ovšem nelze řešit situaci jinak než konfliktně (např. napadením pracovníka nebo zákazníků pachatelem) je nutno přistoupit k institutu § 29 (nutná obrana) Trestního zákoníku, popř. i § 76, odst. 2 (zadržení osoby podezřelé) Trestního řádu. I přes tyto instituty by si měl být pracovník vždy vědom excesů (vybočení z mezí zákona), kterých se má při uplatnění profesní obrany/sebeobranu vyvarovat a proto je vhodné neustálé doplňování znalostí (např. prostřednictvím odborných kurzů a školení) ke zvýšení své kvalifikace a případné rychlé reakce schopnosti na eventuální situace.

ZÁVĚR

Bakalářská práce byla zaměřena na vytvoření určitého základního povědomí o právních základech v podmínkách České republiky, které souvisí s činnostmi vykonávanými jednotlivými profesemi v průmyslu komerční bezpečnosti. Spolu s právními základy jde ruku v ruce i problematika obranných situací, se kterými se tyto profese každodenně setkávají, a proto byly v této práci popsány i modelové situace, které byly v konfliktní a bezkonfliktní variantě. V práci byly popsány i některé z modelových situací, které jsou součástí kurzu strážný (68-008-E). Jelikož tyto situace nejsou vždy snadno pochopitelné, byly v praktické části vytvořeny výukové karty (modelové situace) popisující konkrétní případy.

První kapitola obsahovala stručný popis jednotlivých činností v rámci průmyslu komerční bezpečnosti, jež jsou obsaženy v zákoně 499/2000 Sb. Živnostenský zákon (ostraha majetku a osob, služby soukromých detektivů a poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob).

Protože doposud ještě nebyl uveden v platnost zákon o soukromých bezpečnostních službách (předpoklad je v polovině roku 2016), byl v druhé kapitole obsažen legislativní rámec, upravující resp. vymezující práva a povinnosti pracovníků průmyslu komerční bezpečnosti, které je nutno pro tuto práci znát a umět aplikovat. Pro PKB se především jedná o Trestní zákoník (§28 krajní nouze a §29 nutná obrana), Trestní řád (§76 odst. 2 Zadržení osoby podezřelé), Občanský zákoník (§14 svépomoc), či §248 odst. 2 Zákoníku práce, kdy je pracovník oprávněn provádět kontrolu věcí, které vnášejí a vynášejí zaměstnanci.

Třetí kapitola byla zaměřena na rozbor profesí vůči použitým právním normám. To znamená, které zákony převažují u dané profese, o které paragrafy se může daný pracovník opřít při plnění svých úkolů.

V následující kapitole bylo pojednáno o situacích (hrozbách), se kterými se jednotlivé profese PKB při výkonu svých pracovních povinností nejčastěji setkávají. V tomto případě se nejednalo o výčet řešení dané situace, ale pouze o stručný popis stavu, který může nastat.

Praktická část byla věnována školení pracovníků a konkrétním modelovým situacím. Pro lepší pochopení výkladu byl vytvořen fiktivní obchodní dům s názvem „Švestka“ a soukromá bezpečnostní agentura s názvem „Trezor“. Prostřednictvím těchto dvou subjektů došlo k popisu jednotlivých modelových situací, se kterými se zaměstnanci PKB v tomto obchodním domě mohou nejčastěji setkat. První částí je zaměřena na obecný popis situace

a následně grafické schéma s konkrétním výkladem pachatele a zaměstnance SBA Trezor, pomocí kterého dojde k vyřešení dané situace a to buď bezkonfliktní, nebo konfliktní formou.

Tato bakalářská práce může být přínosná jak pro pracovníky PKB, tak i pro studenty oboru Bezpečnostní technologie, systémy a management k utvoření vhodného rámce v oblasti základních právních ustanovení a jejich následnou aplikaci do reálného prostředí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BRABEC, F. a kol. *Hlídací služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. ISBN 80-85858-12-6.

BRABEC, F. a kol. *Soukromé detektivní služby*. Praha: Eurounion spol. s r.o., 1995. ISBN 80-85858-16-9.

IVANKA, J. *Systemizace bezpečnostního průmyslu*. Zlín, 2014. ISBN 978 – 80 – 7454 – 410 – 1.

KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. *Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-807-3573-096.

LUKÁŠ, L. a kolektiv. *Bezpečnostní technologie, systémy a management III*. Zlín, 2013. ISBN 978-80-87500-35-4.

Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>

Petra BUDÍKOVÁ a Kristina KEDROŇOVÁ. 94048. Aby držba držbou byla aneb co může být jejím předmětem. *epravo.cz*. [online]. 23.4.2014 [cit. 2016-05-15]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/aby-drzba-drzbou-byla-aneb-co-muze-byt-jejim-predmetem-94048.html>

Předpis č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>

Předpis č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád). *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>

Předpis č. 156/2000 Sb. Zákon o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-156>

Předpis č. 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky.

Zákony pro lidi. [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>

Předpis č. 200/1990 Sb. Zákon České národní rady o přestupcích. *Zákony pro lidi.* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>

Předpis č. 262/2006 Sb. Zákon zákoník práce. *Zákony pro lidi.* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

Předpis č. 278/2008 Sb. Nařízení vlády o obsahových náplních jednotlivých živností. *Zákony pro lidi.* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-278>

Předpis č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník. *Zákony pro lidi.* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

Předpis č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). *Zákony pro lidi.* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

Předpis č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník. *Zákony pro lidi.* [online]. [cit. 2016-05-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

OMO	Ostraha majetku a osob
PČR	Policie České republiky
PFHC	Přeprava finančních hotovostí a cenností
PKB	Průmysl komerční bezpečnosti
PPC	Poplachové přijímací centrum
SBA	Soukromá bezpečnostní agentura
SBS	Soukromá bezpečnostní služba
SSD	Služby soukromých detektivů

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Úkoly detektivní služby</i>	<i>21</i>
<i>Obr. 2. Řešení situace u podnapilé osoby bez domova.....</i>	<i>53</i>
<i>Obr. 3. Řešení situace při obchůzkové činnosti</i>	<i>55</i>
<i>Obr. 4. Řešení situace při signalizaci detekční brány v obchodě</i>	<i>57</i>
<i>Obr. 5. Řešení situace s vulgární osobou</i>	<i>59</i>
<i>Obr. 6. Řešení situace při neoprávněném vstupu přes vrátnici</i>	<i>61</i>
<i>Obr. 7. Řešení situace kontroly zaměstnanců při odchodu z práce</i>	<i>63</i>
<i>Obr. 8. Řešení situace detektiva v obchodě při spatření krádeže</i>	<i>65</i>
<i>Obr. 9. Ukázka obsahu hlášení zaměstnance policii ČR</i>	<i>66</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Porovnání krajní nouze a nutné obrany</i>	<i>50</i>